

Πηγή:	ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ	Σελ.:	1,10	Ημερομηνία έκδοσης:	17-04-2020
Επιφάνεια:	507.87 cm ²	Αρθρογράφος:		Κυκλοφορία:	14860
Θέματα:	ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ				

Αμφισβητούνται τα πιστοποιητικά ανοσίας

Ανησυχία στους ειδικούς

Εντονη ανησυχία γεννά στους ειδικούς η ενδεχόμενη χρήση «πιστοποιητικού ανοσίας» από όσους πρέπει να επιστρέψουν στην εργασία τους μετά την άρση των περιοριστικών μέτρων, καθώς τα υπάρχοντα τεστ αντισωμάτων δεν είναι αξιόπιστα. Δεν αποκλείεται μάλιστα η θέσπιση τέτοιων πιστοποιητικών ανοσίας να εξωθήσει κάποιους να κολλήσουν τον ιό, προκειμένου να εξαιρεθούν από την καραντίνα. **Σελ. 10**

Αμφισβητήσεις για «διαβατήρια ανοσίας»

Θετικό αποτέλεσμα δεν προϋποθέτει απαραίτητα έκθεση στον COVID-19

Εντονη ανησυχία γεννά στους ειδικούς η ενδεχόμενη χρήση «πιστοποιητικών ανοσίας» από όσους πρέπει να επιστρέψουν στην εργασία τους και στην κανονικότητα μετά τη λήξη των περιοριστικών μέτρων, όπως έχει επανειλημμένως προτείνει ο επικεφαλής του Ινστιτούτου Αλλεργιών και Λοιμωδών Νόσων των ΗΠΑ και σύμβουλος του Λευκού Οίκου δρ Αντονι Φάουτσι, αλλά και ο Βρετανός υπουργός Υγείας Ματ Χάνκοκ.

Τα υπάρχοντα τεστ αντισωμάτων δεν είναι αξιόπιστα και συχνά «μπερδεύουν» αντισώματα άλλων κορωνοϊών.

Όπως επισημαίνει η Κλερ Στάντλεϊ, αναπληρώτρια καθηγήτρια στο Κέντρο Επιστημών Υγείας και Ασφάλειας του Πανεπιστημίου Τζόρτζια, τα υπάρχοντα τεστ αντισωμάτων δεν είναι αξιόπιστα και συχνά «μπερδεύουν» αντισώματα άλλων κορωνοϊών με εκείνα του COVID-19. Έτσι, ένα θετικό αποτέλεσμα δεν προϋποθέτει απαραίτητα έκθεση στον νέο κορωνοϊό, αλλά πιθανώς σε αυτόν του κοινού κρουαλογήματος. Επίσης, δεν είναι ακριβή στον εντοπισμό ατόμων που νόσησαν με

ήπα συμπτώματα και διαθέτουν λίγα αντισώματα. Δεν αποκλείεται, μάλιστα, η θέσπιση τέτοιων «πιστοποιητικών ανοσίας», τονίζει η Στάντλεϊ, να εξωθήσει κάποιους στο να κολλήσουν τον ιό, προκειμένου να εξαιρεθούν από τα περιοριστικά μέτρα και να στείλουν τα παιδιά στο σχολείο, τιμωρώντας τελικά όσους συμπεριφέρθηκαν υπεύθυνα, μειώνοντας τις πιθανότητες έκθεσή τους στον ιό και μετάδοσής του στην κοινότητα. Επίσης, ο αναπληρωτής καθηγητής Επιδημιολογίας του Πανεπιστημίου του Μισιγκαν, Αμπρααμ Γουάγκνερ, εκτιμά, σύμφωνα με την επιστημονική εμπειρία από άλλους κορωνοϊούς, ότι η ανοσία στον νέο ιό δεν θα διαρκεί περισσότερο από ένα έτος.

Την ίδια στιγμή, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανακοίνωσε ότι η χρήση της σύγχρονης τεχνολογίας και ιδιαίτερα των εφαρμογών προειδοποίησης προσέγγισης σε επιβεβαιωμένο κρούσμα, οι οποίες κρίνονται απαραίτητη προϋπόθεση για τη χαλάρωση των περιοριστικών μέτρων και την επιστροφή στην ομαλότητα, θα είναι απολύτως εθελοντική. Η πρόεδρος της Κομισιόν Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν τόνισε επίσης ότι οι ηλεκτρονικές εφαρμογές θα πρέπει να συμμορφώνονται πλήρως με τη νομοθεσία για την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

Τέλος, το εύρος των δεινών για την υγεία που προκαλεί ο νέος κο-

Το τεστ αντισωμάτων δίνει αποτέλεσμα σε 15 λεπτά και προσφέρει κάποιες ενδείξεις για ανοσία στον νέο κορωνοϊό.

ρωνοϊός αυξάνεται καθημερινά με βάση τις παρατηρήσεις των ειδικών. Ο νέος παθογόνος παράγν, εκτός από τις βλάβες που προκαλεί στους πνεύμονες, στην καρδιά, στον εγκέφαλο και στα έντερα, και είναι υπεύθυνος για την παραγωγή θρόμβων και για τη διαταραχή λειτουργίας του ήπατος, προκαλεί και σημαντικές βλάβες στη νεφρική λειτουργία. Όπως εξηγεί ο Άλαν Κλίγκερ, νεφρολόγος στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Γέιλ, οι μισοί από όσους νοσηλεύονται με COVID-19 παρουσιάζουν αίμα ή

λευκώμα στα ούρα, γεγονός που μαρτυρά βλάβη στα νεφρά.

Ακόμα πιο ανησυχητική είναι η διαπίστωση ότι 14% έως 30% των ασθενών που νοσηλεύθηκαν σε ΜΕΘ στη Νέα Υόρκη και στη Γουάσινγκτον εμφανίζουν μειωμένη νεφρική λειτουργία και επιβάλλεται να υποβληθούν σε αιμοκάθαρση. Οι ερευνητές, ωστόσο, επισημαίνουν ότι είναι αναγκαίο να πραγματοποιηθούν ευρύτερες έρευνες προκειμένου να διαπιστωθούν τα αίτια της νεφρικής δυσλειτουργίας στους πάσχοντες από COVID-19.

Επτά μύθοι για τη γονιμότητα που καταρρίπτονται

Του JEN GUNTER
THE NEW YORK TIMES

Ως γυναικολόγος, τόσο στο ιατρείο όσο και στο Διαδίκτυο, αντιμετώπισα δεκάδες μύθους για τη γονιμότητα. Ας αφήσουμε πίσω μας κάποιους από αυτούς.

1. Οι σεληνιακές φάσεις επηρεάζουν την έμμηνο ρύση.

Πρόκειται για μία δοξασία που πιστεύουν πολλές γυναίκες, κυρίως επειδή ο σεληνιακός κύκλος διαρκεί 29,5 ημέρες και ο έμμηνος 28. Πληθώρα μελετών απορρίπτει την ύπαρξη αυτής της σχέσης.

2. Ανάγκη ισορροπίας των αναπαραγωγικών ορμονών.

Πρόκειται για έναν πολύ διαδεδομένο σύγχρονο μύθο. Η αλήθεια είναι ότι τα επίπεδα των ορμονών στις νέες γυναίκες μεταβάλλονται καθημερινά ή ακόμα και ωριαία. Όταν οι ιατροί προσπαθούν να καταλήξουν σε διάγνωση και μετρούν τα επίπεδα των ορμονών, τα αξιολογούν συνδυαστικά με τα συμπτώματα και όχι κάποια φανταστική ισορροπία.

3. Το ξαπλωμα μετά το σεξ αυξάνει τις πιθανότητες εγκυμοσύνης.

Πρόκειται για συχνή πλάνη, που υποθέτει ότι τα σπερματοζωάρια θα εξέλθουν του ανθρῶπινου σώματος, αν η γυναίκα σταθεί όρθια μετά την ερωτική συνύφεση. Η αλήθεια είναι ότι τα σπερματοζωάρια φτάνουν στον στόχο τους σε ελάχιστα δευτερόλεπτα. Μία μεγάλη έρευνα που πραγματοποιήθηκε για την αποτελεσματικότητα της σπερματέγχυσης στο πλαίσιο θεραπειών υποβοηθούμενης γονιμότητας, δεν βρήκε διαφορά στα ποσοστά εγκυμοσύνης μεταξύ γυναικών που παρέμεναν ξαπλωμένες επί 15 λεπτά μετά την επαφή και όσων σηκώθηκαν αμέσως.

4. Οι γυναίκες δεν θα έπρεπε να περνούν την εμμηνόπαυση.

Ο μύθος ότι η εμμηνόπαυση δεν είναι φυσιολογική, επειδή ιστορικά οι γυναίκες δεν ζούσαν τόσο πολύ, ώστε να τη βιώσουν, είναι μία μεγάλη πλάνη. Αν εξαιρέσουμε τη βρεφική και παιδική θνησιμότητα, μία γυναίκα στον 17ο αιώνα, η οποία είχε καταφέρει να επιβιώσει των κινδύνων

του τοκετού, συνήθως ζούσε μέχρι τα 60 της χρόνια.

5. Ο γυναικείος ορσασμός δεν μπορεί να είναι μόνο για απόλαυση, πρέπει να ενισχύει και τις πιθανότητες μιας εγκυμοσύνης.

Η πληθώρα των επιστημονικών στοιχείων υποδεικνύει ότι ο ορσασμός δεν επηρεάζει με κανένα τρόπο τη σύλληψη. Για να επηρεάσει, άλλωστε, τη μεταφορά των σπερματοζωαρίων, θα έπρεπε να συμβαίνει αμέσως πριν ή κατά τη διάρκεια του ανδρικού ορσασμού, κάτι μάλλον ασύνηθες. Στην πραγματικότητα οι γυναίκες φτάνουν σε έναν ή πολλούς ορσασμούς, πολύ πριν από τον σύντροφό τους, πολύ αργότερα ή ακόμα και καθόλου.

6. Το εμβόλιο κατά των ανθρωπίνων θηλωμάτων (HPV) προκαλεί πρόωρη ωοθηκική ανεπάρκεια.

Η πληθώρα των επιστημονικών στοιχείων υποδεικνύει ότι ο ορσασμός δεν επηρεάζει με κανένα τρόπο τη σύλληψη.

Μύθοι και φόβοι περιβάλλουν κάθε εμβόλιο. Ωστόσο, μία πολύ μεγαλύτερη έρευνα σε 199.000 γυναίκες έδειξε ότι δεν υπάρχει καμία σχέση ανάμεσα στον εμβολιασμό και στην πρόωρη ωοθηκική ανεπάρκεια.

7. Οι άνδρες είναι πάντα γόνιμοι.

Πολύ διαδεδομένος μύθος είναι ότι οι άνδρες μπορούν να τεκνοποιήσουν ακόμα και στα 80 τους. Η αλήθεια είναι ότι και τα δύο φύλα παρουσιάζουν μείωση της γονιμότητας έπειτα από κάποια ηλικία. Για τις γυναίκες, οι εγκυμοσύνες στα μέσα της τέταρτης δεκαετίας, χωρίς ιατρική υποβοήθηση είναι σπάνιες. Για τους άνδρες το πέρασμα των ετών προκαλεί στυτική δυσλειτουργία και επιδείνωση της ποιότητας σπέρματος. Οι άνδρες, πάνω από τα 51 χρόνια, εμφανίζουν δυσκολίες στις διαδικασίες τεχνητής γονιμοποίησης, αλλά βέβαια δεν βιώνουν ολοκληρωτική διακοπή των αναπαραγωγικών τους δυνατοτήτων.

Οι μύθοι περί γονιμότητας είναι εξαιρετικά διαδεδομένοι, παρόλο που δεν ευσταθούν από επιστημονικές απόψεις.

Αιφνιδιασμός των συστημάτων περίθαλψης

Επιστημονικές ειδικών επιστημόνων για την πανδημία του κορωνοϊού

Της ΠΕΝΝΥΣ ΜΠΟΥΛΟΥΤΖΑ

Μαθήματα για τους τρόπους περιφρούρησης της δημόσιας υγείας και διάρθρωσης του συστήματος ιατρικής περίθαλψης στο μέλλον δίνει η πανδημία COVID-19. Είναι χαρακτηριστικό ότι τα καλύτερα συστήματα υγείας του κόσμου αιφνιδιασθηκαν και είχαν τις λιγότερο καλές επιδόσεις στην αντιμετώπιση της κρίσης, ενώ η ανθρωπότητα δεν «άκουσε» τις εδώ και δεκαετίες προειδοποιήσεις της φύσης για την επερχόμενη πανδημία. Αυτό τόνισαν ειδικοί επιστήμονες κατά τη διάρκεια διαδικτυακής συζήτησης που διοργάνωσε πρόσφατα το Ινστιτούτο Δημόσιας Υγείας του Αμερικανικού Κολλεγίου Ελλάδος, με θέμα «Πανδημία COVID-19».

Για πλήρη και ολοκληρωτικό αιφνιδιασμό των συστημάτων υγείας από την παρούσα κρίση και κυρίως των καλύτερων συστημάτων στον κόσμο, έκανε λόγο ο ομότιμος καθηγητής Οικονομικών της Υγείας, Γιάννης Κυριόπουλος, που χαρακτήρισε εξαιρετικά την επίδοση της χώρας μας, η οποία αναγνωρίζοντας τις πληγές που άφησαν στο ΕΣΥ τα μνημόνια, χρησιμοποίησε έγκαιρα το «υπερόπλο» της φυσικής αποστασιοποίησης. Ο κ. Κυριόπουλος ανέφερε ότι η ζήτηση στα Τμήματα Επειγόντων Περιστατικών και οι εισαγωγές για νοσηλεία έχουν μειωθεί κατά 55% στα γενικά νοσοκομεία και κατά 90% στα νοσοκομεία αναφοράς COVID-19. Η μείωση αυτή δεν απορροφάται από την Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας, καθώς και εκεί η ζήτηση υπηρεσιών έχει μειωθεί κατά 50%-70%. «Αυτή η περίοδος θα επιδράσει στην αντίληψη που έχουμε για τον σχεδιασμό των υπηρεσιών υγείας και τη "φύλαξη" για ανάγκη αύξησης των τεχνολο-

γικών μέσων στην Υγεία. Μπορεί να αναβάλλονται κάποια ραντεβού για προβλήματα υγείας, αλλά όχι το επείγον. Επομένως η προηγούμενη ζήτηση υπηρεσιών ήταν ψευδής ως προς τη διατύπωσή της», τόνισε ο καθηγητής και πρόσθεσε ότι «πρέπει να αλλάξει πλήρως η άποψή μας για τις υπηρεσίες υγείας προς όφελος μιας καλής κρατικής υπηρεσί-

«Η φύση, όταν θέλει να προκαλέσει μία καταστροφή, προειδοποιεί», τονίζει ο κ. Γ. Σαρόγλου και προσθέτει ότι δεν αντιληφθήκαμε πλήρως τις προειδοποιήσεις αυτές.

ας δημόσιας υγείας, και προς όφελος της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας». Αναφερόμενος στην «πολιτική οικονομία του κορωνοϊού», επισήμανε ότι το ιατρικό κόστος εκτιμάται στα 3,6 έως 5 εκατ. ευρώ ανά 1.000 κρούσματα, όμως η ύφεση στην οικονομία θα «σκεπάσει πλήρως τα "τραύματα" από τον κορωνοϊό».

«Η φύση, όταν θέλει να προκαλέσει μία καταστροφή, προειδοποιεί», τόνισε ο παθολόγος - λοιμωξιολόγος και ομότιμος καθηγητής Παθολογίας Αναστάσις Νοσολευτικής του ΕΚΠΑ, Γεώργιος Σαρόγλου. Όπως είπε, οι προειδοποιήσεις για την πανδημία αυτή ήταν δύο και δεν τις αντιληφθήκαμε πλήρως. Η πρώτη ήταν το 2002 με τον SARS ή πνευμονία της Κίνας, με κορωνοϊό από νυχτερίδα, ο οποίος μεταπήδησε σε άγρια γαλά και εν συνεχεία στον άνθρωπο.

Το ιατρικό κόστος εκτιμάται στα 3,6 έως 5 εκατ. ευρώ ανά 1.000 κρούσματα, υπογραμμίζει ο κ. Κυριόπουλος.

Η δεύτερη προειδοποίηση ήρθε με τον MERS δέκα χρόνια μετά πάλι με κορωνοϊό από νυχτερίδα, ο οποίος μεταπήδησε σε καμήλα και μετά στον άνθρωπο. Σύμφωνα με τον κ. Σαρόγλου, το μάθημα που πρέπει να πάρουμε από αυτή την κρίση είναι «να μην κοιτάμε μόνο την ατομική υγεία και μόνο τον άνθρωπο, αλλά να υπάρξουν δράσεις υπό την ομπρέλα της ενιαίας υγείας (One Health) με σύνδεση της υγείας ανθρώπων, ζώων και περιβάλλοντος».

Στην περιγραφή της λοιμωξίας και της πνευμονίας που προκαλεί ο ιός, αναφέρθηκε ο διευθυντής του Ινστιτούτου, πνευμονολόγος - εντατικολόγος, και τέως αναπληρωτής καθηγητής Πανεπιστημίων Αθηνών και Χάρβαρντ, Παναγιώτης

Μπεχράκης, ενώ ο καθηγητής Κοινωνικής και Προληπτικής Ιατρικής του ΕΚΠΑ, Γιάννης Τούντας, εστίασε στην πρόληψη τονίζοντας την ανάγκη τήρησης της υγιεινής των χεριών. Ο καθηγητής Παιδιατρικής και επικεφαλής στο τμήμα εφηβικής υγείας της UNESCO, Γεώργιος Χρούσος, εστίασε στον αντίκτυπο της πανδημίας σε παιδιά, εφήβους και την οικογένεια, σημειώνοντας ότι για την προστασία των παιδιών, ο έλεγχος του στρες των ενήλικων είναι το πρωταρχικό μέλημα σε μια οικογένεια, ενώ είναι απαραίτητη η τήρηση ενός κανονικού ημερήσιου προγράμματος ύπνου, γευμάτων, υγιεινής, σωματικής άσκησης και η «λογική» κοινωνική επικοινωνία εντός και εκτός οικογένειας.

ΤΙ ΔΕΙΚΝΟΥΝ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΝΟΣΗΛΕΙΑ ΣΤΙΣ ΕΝΤΑΤΙΚΕΣ ● ΟΔΗΓΟΣ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

Η παχυσαρκία αυξάνει τις επιπλοκές του κορονοϊού

Δημήτρης Δαρδαμάνης

Επιμελητής Προνομής Λαπαροσκοπικής Χειρουργικής Κλινικής Metropolitan General

Κατερίνα Α. Χρέμου

Υπεύθυνη Διαποθητικού Τμήματος ΜΗΤΕΡΑ

Τα παχύσαρκα άτομα δεν έχουν μεγαλύτερη προδιάθεση από τον υπόλοιπο πληθυσμό να νοσήσουν από τον καινούργιο κορονοϊό. Έχουν, όμως, πολύ συχνά, και άλλες παθήσεις, που τα καθιστούν πιο εύλωτα σε πιο βαριά και επικίνδυνη λοίμωξη του αναπνευστικού στην περίπτωση που μολυνθούν από τον COVID-19.

Αναπτύσσουν πιο εύκολα σύνδρομο αναπνευστικής δυσχέρειας και είναι πιο δύσκολη η θεραπευτική τους προσέγγιση. Ως εκ τούτου, τα προληπτικά μέτρα που εφαρμόζονται για τον γενικό πληθυσμό πρέπει να τηρούνται εξίσου ή και περισσότερο σχολαστικά από τα άτομα με παχυσαρκία και το άμεσο περιβάλλον τους.

Μέχρι σήμερα δεν έχουν δημοσιευτεί από τις διεθνείς επιστημονικές εταιρίες ειδικές συστάσεις ή οδηγίες

που να απευθύνονται ειδικά σε υπέρβαρους ή παχύσαρκους και τη σχέση τους με τη λοίμωξη από τον καινούργιο κορονοϊό.

Έχει αποδειχθεί, όμως, ότι ο κίνδυνος βαριάς προσβολής του αναπνευστικού συστήματος αυξάνεται όταν υπάρχει παχυσαρκία 3ου βαθμού και πάνω, δηλαδή όταν ο Δείκτης Μάζας Σώματος ξεπερνά το 40kg/m², ακριβώς όπως έχουμε δει και με τον ιό της γρίπης Α (H1N1), αλλά και με όλες τις λοιμώξεις του αναπνευστικού.

Παχυσαρκία και συνοδές παθήσεις

Η παχυσαρκία σχεδόν πάντα συνοδεύεται και από άλλες παθήσεις, όπως:

- ▶ σακχαρώδη διαβήτη τύπου 2
- ▶ αρτηριακή υπέρταση
- ▶ στεφανιαία νόσο

που αποτελούν παράγοντες κινδύνου για βαριάς μορφής λοίμωξη από COVID-19 και κατατάσσουν τους ασθενείς αυτόματα στις ευάλωτες ομάδες.

Αξιοσημείωτο είναι ότι οι ασθενείς με COVID-19 που νοσηλεύονται στις Μονάδες Εντατικής Θεραπείας ανά τον κόσμο πάσχουν έως και 80-90% από αρτηριακή υπέρταση και σε μεγάλο ποσοστό είναι παχύσαρκοι.

Παχυσαρκία και ΜΕΘ

Η αντιμετώπιση στη ΜΕΘ των ασθενών με παχυσαρκία, ανεξαρτήτως της νόσου για την οποία νοσηλεύονται, παρουσιάζει πολλαπλά και ιδιαίτερα προβλήματα (διασωλήνωση, δοσολογία φαρμάκων, θεραπευτικοί χειρισμοί, νοσηλευτική φροντίδα). Το ίδιο ισχύει και για τις βαριές λοιμώξεις του αναπνευστικού, όπως από τον COVID-19.

Χειρουργική απώλεια βάρους και κορονοϊός

Ανθρωποι με πρόσφατη απώλεια βάρους (π.χ. μετά από βαριατρική επέμβαση, γαστρικό μανίκι-sleeve ή bypass) δεν έχουν μεγαλύτερη προδιάθεση για λοίμωξη από COVID-19. Τα άτομα που έχουν υποβληθεί σε βαριατρική επέμβαση πρέπει να συνεχίσουν την παρακολούθησή τους από το γιατρό τους και, φυσικά, να είναι υποδειγματικοί στην τήρηση των οδηγιών διατροφής και στη λήψη των συμπληρωμάτων διατροφής που τους έχουν συνταγογραφηθεί, προκειμένου να αποφύγουν πιθανή υποθρεψία λόγω έλλειψης πρωτεϊνών και βιταμινών.

Συμβουλές διατροφικής συμπεριφοράς όσο «μένουμε σπίτι»

Τώρα που οι συνθήκες επιβάλλουν

οικειοθελή εγκλεισμό και περιορισμό των μετακινήσεων, υπάρχει χρόνος να υιοθετήσετε μια υγιεινή και ισορροπημένη διατροφή με τροφή από όλες τις ομάδες τροφίμων.

▶ Να καταναλώνετε τουλάχιστον 5 μερίδες φρούτων και λαχανικών την ημέρα.

▶ Τρώτε το «ουράνιο τόξο», δηλαδή φάτε μια ποικιλία από φρούτα και λαχανικά. Κάθε χρώμα προσφέρει διαφορετικές βιταμίνες και μέταλλα. Αποθηκεύστε φρέσκα φρούτα και λαχανικά στο ψυγείο ή έξω (σε σκιερό μέρος, προστατευμένο από τη βροχή). Αποφύγετε το πλύσιμο ή την κοπή τους. Με αυτόν τον τρόπο θα διαρκέσουν περισσότερο.

▶ Παρόλο που δεν οξειτζεται άμεσα με τη διατροφή, είναι ζωτικής σημασίας να διατηρηθεί κάποιο επίπεδο φυσικής δραστηριότητας και να έχετε καλό ύπνο. Η τακτική άσκηση και η επαρκής ανάπαυση είναι απαραίτητες για την καλή λειτουργία του ανοσοποιητικού συστήματος.

▶ Ζυγιστείτε τακτικά, στην ίδια ζυγαριά, 2 φορές την εβδομάδα. Αν εντοπίσετε ασυνήθιστη αύξηση σωματικού βάρους, φροντίστε να καταναλώσετε μικρότερες μερίδες φαγητού ή να ασκηθείτε, ακόμα και εντός σπιτιού, για λίγο περισσότερη ώρα.

▶ Μην έχετε σπίτι «τρόφιμα-πειρασμούς» όπως μικρά γλυκά, σοκολατάκια κ.λπ. και αν τα έχετε, να μην βρίσκονται σε κοινή θέα ή σε εύκολη πρόσβαση.

▶ Καταγράψτε ημερολόγιο κατανάλωσης τροφίμων στο τέλος της ημέρας για να συνειδητοποιήσετε ποσό έχετε φάει.

▶ Να καταναλώνετε επαρκή ποσότητα νερού.

▶ Μην υπερβάλλετε στα ψώνια. Θα υπάρχει επάρκεια τροφίμων στην αγορά. Όσο περισσότερα ψωνίζετε τόσο περισσότερα θα καταναλώσετε. Επίσης, μπορεί να καταλήξετε να δαπανήσετε πάρα πολλά χρήματα για πράγματα που δεν θα χρειαστείτε.

▶ Αποφύγετε το delivery και το take away. Τα τρόφιμα είναι πλούσια σε κορεσμένα λιπαρά, αλάτι και θερμίδες. Μαγειρέψτε μαζί με την οικογένειά σας εύκολες και υγιεινές συνταγές.

▶ Μείνετε μακριά από τα «μαγικά χάπια» και τα «superfoods» που υποσχονται προστασία από τον κορονοϊό. Δεν υπάρχουν επιστημονικά στοιχεία για κανένα από αυτά.

▶ Μην πανικοβληθείτε. Η διατήρηση της ηρεμίας και της υγιεινής μπορεί πραγματικά να μας σώσει. Να προσπαθήσετε να είστε αισιόδοξοι ότι όταν τελειώσει όλη αυτή η ιδιόζουσα, πρωτόγνωρη συνθήκη θα είναι καλοκαιρι και θα χρειάζεται να μπαίνετε και πάλι στα κομψά σας ρούχα. ☺

Τα κρουαζιερόπλοια απειλούν σοβαρά την υγεία!

Πηγή: ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΟ Σελ.: 26 Ημερομηνία έκδοσης: 17-04-2020
Επιφάνεια: 226.92 cm² Αρθρογράφος: Κυκλοφορία: 6710
Θέματα: ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

Τα κρουαζιερόπλοια απειλούν σοβαρά την υγεία!

Σήμα κινδύνου εκπέμπουν επτά διακεκριμένοι επιστήμονες για τα ελλιμενιζόμενα κρουαζιερόπλοια στο λιμάνι του Πειραιά, επισημαίνοντας πως «η παρουσία τους εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους για την υγεία όλων των κατοίκων της περιοχής και ειδικότερα των παιδιών και των ευπαθών ομάδων».

«Ήδη στα τέρμιναλ Ε11 και Ε12 βρίσκονται από τις αρχές Μαρτίου ελλιμενισμένα τρία κρουαζιερόπλοια, τα οποία έχουν εν ενεργεία τις μηχανές τους νυχθημερόν για να εξυπηρετούν τις ενεργειακές τους ανάγκες, καθώς ακόμα διαμένουν πολυμελή πληρώματα σε αυτά. Βρίσκεται επίσης εδώ το πλοίο «Ελευθέριος Βενιζέλος», στο οποίο παραμένουν σε κα-

ραντίνα οι 120 θετικοί ναυτικοί στον κορονοϊό, ενώ επίσης μία με δύο φορές την εβδομάδα ελλιμενίζονται διερχόμενα κρουαζιερόπλοια νέας γενιάς για ανεφοδιασμό, παραμένοντας εν όρμω επί ένα 24ωρο», σημειώνουν οι επιστήμονες σε ανοιχτή επιστολή τους προς τον υπουργός Ναυτιλίας Γιάννη Πλακιωτάκη. Και υπογραμμίζουν: «Με τη διαμορφωμένη αυτή συνθήκη, η υφιστάμενη ρύπανση για τους κατοίκους είναι ήδη αφόρητη και θα ήταν απάνθρωπο να ελλιμενιστούν επιπλέον έντεκα κρουαζιερόπλοια (όσες δηλαδή και οι αντίστοιχες θέσεις ελλιμενισμού), τα οποία θα ρυπαίνουν ταυτοχρόνως και επ' αόριστον την περιοχή, σε μια τόσο κρίσιμη περίοδο για τη **Δημόσια Υγεία**».

Πηγή: ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ **Σελ.:** 7 **Ημερομηνία έκδοσης:** 17-04-2020
Επιφάνεια: 492.27 cm² **Αρθρογράφος:** **Κυκλοφορία:** 6345
Θέματα: ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

» ΕΚΘΕΣΗ ΓΑΛΛΙΚΟΥ THINK TANK • ΔΙΘΥΡΑΜΒΟΙ ΑΠΟ ΙΣΡΑΗΛΙΝΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Ευρωπαϊκό υπόδειγμα στη διαχείριση της κρίσης η Ελλάδα

ΑΚΟΜΗ μία ανάλυση δείχνει την Ελλάδα ως «υπόδειγμα» διαχείρισης της κρίσης. Εκθεση της γαλλικής δεξαμενής σκέψης (think tank) «Bridge Tank» συγκρίνει χώρες της Ευρώπης και την πορεία τους στην πανδημία, με τη χώρα μας να έχει την καλύτερη επίδοση, ενώ στο αντίθετο άκρο ακριβώς βρίσκεται η Βρετανία.

Τέσσερις εβδομάδες μετά την καταγραφή των πρώτων 100 κρουσμάτων σε κάθε χώρα, στην Ελλάδα, το διάστημα που μεσολάβησε για τον διπλασιασμό τους ήταν 19 ημέρες, ένας σαφής δείκτης ότι κατάφερε να εξομαλύνει την επιδημική καμπύλη με επιτυχία. Αναθέτως, στο Ηνωμένο Βασίλειο, ο ίδιος χρόνος ήταν λιγότερος από πέντε ημέρες. Σύμφωνα με την έκθεση, η Ελλάδα χάρη στα έγκαιρα και αυστηρά περιοριστικά μέ-

τρα κατάφερε να επιπεδώσει την επιδημική καμπύλη και να επιβραδύνει την εξάπλωση του ιού. Το γαλλικό think tank χαρακτηρίζει ως ιδιαίτερα εντυπωσιακή την αντίθεση μεταξύ της Ελλάδας - «η οποία ανέστειλε δημόσιες εκδηλώσεις και έκλεισε τα σχολεία πριν από τον εντοπισμό των πρώτων 100 κρουσμάτων»- και της Ισπανίας - «η οποία έλαβε παρόμοιες αποφάσεις σε πολύ μεταγενέστερο στάδιο της επιδημίας».

Ο πρόεδρος του Bridge Tank, **Τζοέλ Ρουέ**, επεσήμανε την επιτυχία της Ελλάδας τις τέσσερις εβδομάδες μετά την καταγραφή των πρώτων 100 επιβεβαιωμένων κρουσμάτων με Covid-19. Στο άλλο άκρο του φάσματος, προσθέτει ότι το Ηνωμένο Βασίλειο εμφανίζει ακόμη ραγδαία αύξηση των επιβεβαιωμένων κρουσμάτων. Στη

λίστα των χωρών με την καλύτερη επίδοση η Ελλάδα ακολουθείται από την Τσεχία και τη Ρουμανία, ενώ η Ιταλία, η Ισπανία, η Γαλλία, η Μεγάλη Βρετανία, η Ολλανδία και το Βέλγιο συγκαταλέγονται στις χώρες που έχουν πληγεί περισσότερο από τη νόσο.

«Χώρα για ηγεσία»

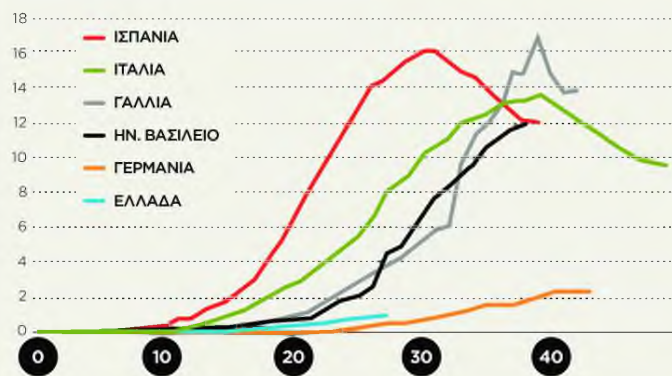
«Η Ελλάδα κάνει εξαιρετική δουλειά στην αναχαίτιση της επιδημίας. Αν είχα να διαλέξω μεταξύ Ελλάδας και ΗΠΑ αυτή τη στιγμή, ποια χώρα θα έπρεπε να ηγείται του κόσμου για να μας παράσκει ένα σχέδιο δράσης, σίγουρα θα επέλεγα την Ελλάδα». Με αυτά τα εκθιαστικά λόγια εκφράστηκε ο διάσημος Ισραηλινός ιστορικός **Γιοβάλ-Νοά Χαράρι** σε συνέντευξή του στην

τηλεοπτική εκπομπή **The Late Late Show** του **Τζέιμς Κόρντεν**.

«Κι αν δούμε τι έγινε στο εσωτερικό των ΗΠΑ στην επιδημία, τότε ίσως δεν είναι και τόσο κακό που δεν ανέλαβε την ευθύνη για όλο τον κόσμο. Γιατί πηγαίνει χειρότερα σχεδόν από κάθε άλλη χώρα. Οχι μόνο σε σύγκριση με την Κίνα. Αν τη συγκρίνεις με τη Νότια Κορέα, τη Νέα Ζηλανδία. Ακόμη και με την Ελλάδα. Η Ελλάδα κάνει μια φανταστική δουλειά για να περιορίσει αυτήν την επιδημία», πρόσθεσε. Ο πρωθυπουργός **Κυριάκος Μητσοτάκης**, στον προσωπικό του λογαριασμό στο Twitter, ευχαρίστησε τον Ισραηλινό ιστορικό για τα καλά του λόγια εκ μέρους όλων των Ελλήνων.

M. - N. Γ.

ΘΑΝΑΤΟΙ (ΑΝΑ ΗΜΕΡΑ) ΑΠΟ ΚΟΡΟΝΟΪΟ ΑΝΑ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΟ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

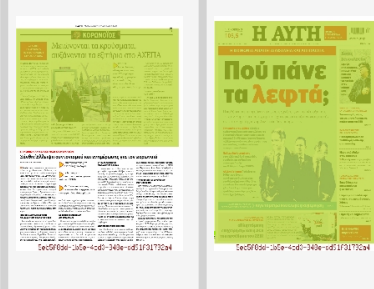
Πόσο γρήγορα επιβεβαιωμένα περιστατικά της νόσου Covid-19 διπλασιάστηκαν

Η Ελλάδα έχει τον βραδύτερο ρυθμό ανόδου και συνεπώς διπλασιασμού των επιβεβαιωμένων κρουσμάτων κορονοϊού ανάμεσα σε δέκα ευρωπαϊκές χώρες.

ΚΟΡΩΝΟΙΟΣ Μειώνονται τα κρούσματα, αυξάνονται τα εξιτήρια στο ΑΧΕΠΑ

Πηγή: ΑΥΓΗ Σελ.: 9 Ημερομηνία έκδοσης: 17-04-2020
Επιφάνεια: 478.77 cm² Αρθρογράφος: Κυκλοφορία: 950
Θέματα: ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

ΚΟΡΩΝΟΪΟΣ

ΣΤΑ 103
ΤΑ ΘΥΜΑΤΑ
ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ
ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΜΑΣ

» Καλά νέα για την πορεία της πανδημίας του κορωνοϊού έρχονται από το ΑΧΕΠΑ, αφού τα εξιτήρια ασθενών συνεχώς αυξάνονται, ενώ μειώνονται και οι εισαγωγές νέων κρουσμάτων. Δυστυχώς όμως, στο συγκεκριμένο νοσοκομείο το βράδυ της Μεγάλης Τετάρτης άφησε την τελευταία της πνοή μια 57χρονη γυναίκα, ανεβάζοντας στα 103 τα θύματα του ιού στη χώρα μας.

Ο λοιμωξιολόγος του ΑΧΕΠΑ Συμεών Μεταλλίδης μιλώντας στην ΕΡΤ τόνισε ότι ο ρυθμός μετάδοσης του ιού είναι χαμηλός γιατί ο κόσμος περιορίστηκε στο σπίτι του και εκτίμησε πως τα μέτρα που ελήφθησαν θα οδηγήσουν σε μια σταδιακή αποκλιμάκωση. «Αν εκτινάσσονται τα περιστατικά όσο αίρονται τα μέτρα, σημαίνει όμως ότι θα πρέπει να τα επαναφέρουμε» πρόσθεσε, ενώ επισήμανε ότι θα πρέπει να μάθουμε να ζούμε με τον κορωνοϊό για τους επόμενους αρκετούς μήνες. «Για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα θα είμαστε με περιορισμούς» ανέφερε χαρακτηριστικά.

Τηλεδιάσκεψη ΣΥΡΙΖΑ με εργαζόμενους στο ΕΣΥ

Χθες, σε τηλεδιάσκεψη που είχαν βουλευτές και στελέχη του ΣΥΡΙΖΑ Θεσσαλονίκης με εκπροσώπους εργαζομένων σε νοσοκομεία της πόλης τονίστηκε και από τις δύο πλευ-

ρές η ανάγκη ενίσχυσης του ΕΣΥ με μόνιμες προσλήψεις γιατρών και νοσηλευτών ώστε να καλυφθούν όλες οι οργανικές θέσεις. Από τη συζήτηση φάνηκε η αποτελεσματικότητα με την οποία οι εργαζόμενοι στα νοσοκομεία ανταποκρίνονται στην ιδιαίτερα κρίσιμη αυτή κατά-

ΣΥΡΙΖΑ
Θεσσαλονίκης:
«Ανάγκη ενίσχυσης του ΕΣΥ με μόνιμες προσλήψεις γιατρών και νοσηλευτών, ώστε να καλυφθούν όλες οι οργανικές θέσεις»

σταση, παρά τις σημαντικές ελλείψεις προσωπικού και τις αρχικές ελλείψεις βασικών υλικών προστασίας. «Το ευχάριστο είναι πως, όπως φαίνεται από τα όσα κατέθεσαν οι εργαζόμενοι, τα κρούσματα ελέγχονται και, προς το παρόν, δεν υπάρχει αυξητική τάση» αναφέρει η σχετική ανακοίνωση του ΣΥΡΙΖΑ προσθέτοντας ότι «όσον αφορά την επόμενη μέρα, πρέπει να υπάρξει αλλαγή πορείας στον χώρο της Υγείας. Και φυσικά δεν αποτελεί λύση η μεταφορά προσωπικού από τις δομές πρωτοβάθμιας Υγείας στα νοσοκομεία προκειμένου να καλυφθούν οι έκτακτες ανάγκες που απαιτεί η περίοδος».

Οι βουλευτές και τα στελέχη του ΣΥΡΙΖΑ τόνισαν επίσης ότι με την υγειονομική κρίση έγινε εμφανές και το «πόσο απερίσκεπτη ήταν η πράξη της κυβέρνησης Ν.Δ. - ΠΑΣΟΚ, η οποία το 2013 αποφάσισε εν μια νυκτί το κλείσιμο του Νοσοκομείου Ειδικών Παθήσεων (Λοιμωδών). Μια πράξη που πρέπει να διορθωθεί άμεσα».

Ζητούν την ενίσχυση των ΤΟΜΥ

Την ίδια ώρα, το δημοτικό συμβούλιο Κορδελιού - Ευόσμου με ομόφωνο ψήφισμά του ζητά την άμεση στελέκωση με μόνιμο ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό των πρωτοβάθμιων δομών Υγείας στην περιοχή και τον τεχνικό εξοπλισμό τους. Ζητά επίσης την 24ωρη λειτουργία των ΤΟΜΥ για να αποσυμφορηθούν τα νοσοκομεία ώστε να μην γίνονται χώροι μετάδοσης του ιού, αλλά και τη στελέκωση του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι» προκειμένου να εξασφαλιστούν οι υγειονομικές και άλλες καθημερινές ανάγκες, ιδιαίτερα των ηλικιωμένων ανθρώπων που ζουν μόνοι τους.

Η Ευρώπη παραμένει στο «μάτι του κυκλώνα» λέει ο ΠΟΥ

Πηγή: ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ Σελ.: 11

Ημερομηνία έκδοσης: 17-04-2020

Επιφάνεια: 476.63 cm² Αρθρογράφος:

Κυκλοφορία: 2300

Θέματα: ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

Η Ευρώπη παραμένει στο «μάτι του κυκλώνα» λέει ο ΠΟΥ

Η Ευρώπη βρίσκεται στο «μάτι του κυκλώνα» της πανδημίας του νέου κορονοϊού, με τον αριθμό των κρουσμάτων μόνο στη Γηραιά Ηπειρο να πλησιάζουν το 1 εκατομμύριο, δήλωσε ο επικεφαλής του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ) στην Ευρώπη **Χανς Κλούγκε**, χαρακτηρίζοντας «κρίσιμες» τις επόμενες βδομάδες για να εξαχθούν συμπεράσματα για την περαιτέρω εξάπλωση και αντιμετώπιση του Covid-19.

«Ο αριθμός των περιστατικών στην περιοχή εξακολουθεί να ανεβαίνει. Τις τελευταίες δέκα μέρες τα κρούσματα στην Ευρώπη σχεδόν διπλασιάστηκαν φτάνοντας σχεδόν το ένα εκατομμύριο» και συμπλήρωσε ότι περισσότεροι από 84.000 άνθρωποι έχουν χάσει τη ζωή τους στην Ευρώπη. Αναφερόμενος στη χαλάρωση περιοριστικών μέτρων που προχωρούν μια σειρά χώρες, είπε ότι «δεν υπάρχουν fast track διαδικασίες για την επιστροφή στην κανονικότητα» και πρόσθεσε ότι είναι κρίσιμο να γίνει αντιληπτή η πολυπλοκότητα και αβεβαιότητα αυτής της μετάβασης. Είπε ακόμα ότι για κάθε νέο βήμα άρσης μέτρων του «lockdown» πρέπει να έχουν διασφαλιστεί στοιχεία που δείχνουν ότι η μετάδοση του Covid-19 τελει υπό έλεγχο, ότι οι κίνδυνοι ξεσπάσματος έχουν ελαχιστοποιηθεί και ότι τα συστήματα Υγείας έχουν την ικανότητα του εντοπισμού, διαγνωστικού ελέγχου, ιχνηλάτησης και απομόνωσης των κρουσμάτων Covid-19.

Όσον αφορά την εξάπλωση του Covid-19, μέχρι την ώρα που γράφονταν αυτές οι γραμμές, διεθνώς είχαν καταγραφεί 2.129.427 κρούσματα και 33.490 θύματα. Ακόμα, είχαν αποθεραπευτεί 539.000.

Στις ΗΠΑ καταγράφησαν 654.343 κρούσματα και 33.490 θύματα. Στην Ισπανία 182.816 και 19.130. Στην Ιταλία 168.941 και 22.170. Στη Γαλλία (σύμφωνα με προχθεσινά στοιχεία) 147.863 και 17.167. Στη Γερμανία 135.663 και 3.867. Στη Βρετανία 103.093 και 13.729. Στην Ολλανδία 29.214 και 3.315. Στο Βέλγιο 34.809 και 4.857. Σημαντική παρέμεινε η αύξηση σε Βρετανία (το τελευταίο 24ωρο είχαν αυξηθεί κατά 861), Βέλγιο (+417). Επίσης, στην Κίνα τα κρούσματα έφτασαν τα 82.341 και τα θύματα τα 3.342. Στην Τουρκία 74.193 και 1.643. Στο Ιράν 77.995 και 4.869. Στη Ρωσία 27.938 και 232. Στη Βραζιλία 29.015 και 1.760.

Πηγή: ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ Σελ.: 41 Ημερομηνία έκδοσης: 17-04-2020
Επιφάνεια: 971.76 cm² Αρθρογράφος: Κυκλοφορία: 6725
Θέματα: ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

Της **Δήμητρας Αθανασοπούλου**

Καμία πατρίδα για την τρίτη ηλικία

Στην «Μπαλάντα του Ναραγιάμα», μια γοηρική ανεβαίνει στην κορυφή ενός βουνού για να ξεψυχήσει, με απώτερο στόχο ο θάνατός της να επιτρέψει την επιβίωση ενός νεότερου και πιο παραγωγικού μέλους της κοινότητας. Το φίλμ του Σοχέι Ιμαμούρα αναφέρεται σε μια παλαιά ιαπωνική πρακτική που έχει τις ρίζες της σε περιόδους ξηρασίας και λιμού και επέβαλε μια «εθελούσια διακοπή του εγώ» των γηραιών και εξασθενημένων ατόμων προς όφελος των νέων.

Ο όρος Ubasute – «εγκατάλειψη ενός ηλικιωμένου» – αποδίδει σήμερα τη σύγχρονη όψη της εθιμοτυπικής αυτής πρακτικής, η οποία επανέρχεται στο προσκήνιο με κάθε νέα φυσική καταστροφή, κρίση ή πανδημία. Η αφήγηση, ωστόσο, που νομιμοποιεί την απομάκρυνση και την εξόντωση του «περιττού Άλλου» δεν αφορά μονάχα τη μακρινή Ανατολή, αλλά και τις γειτονίες της Ευρώπης. Απλώς το αφήγημα μεταλλάσσεται σαν ιός που αποκτά μεγαλύτερη ανθεκτικότητα.

Κάπως έτσι, η χρόνια αγωνία του ανθρώπου να απομακρύνει τα γηρατειά από τον θάνατο σκόνταψε και πάλι πάνω σε έναν φονικό ιό. Προηγούμενος, ωστόσο, είχε σκόνταψει στην κοινωνική αναπαράσταση της τρίτης ηλικίας, η οποία είναι άμεσα συνδεδεμένη με την ομοιογενοποίηση των γηραιών ατόμων και την απόσυρσή τους από την παραγωγική οικονομία. Οπως και με την πολιτική διαχείριση του γήρατος και της θνητότητας.

Πόσο είναι εφικτό να μην εγκλωβιζόμαστε στον κυρίαρχο λόγο που επενεργεί στην ταυτότητα των ηλικιωμένων ατόμων νομιμοποιώντας τον εξοστρακισμό τους;

«Οι ηλικιωμένοι δαιμονοποιούνται, χειραγωγούνται και θεωρούνται βάρος για την κοινωνία στο Ηνωμένο Βασίλειο». Σε αυτή τη φράση συνοψίζονται τα ευρήματα μιας αναφοράς που δημοσιεύτηκε σε άρθρο του Guardian για τις παρενέργειες των επιβλαβών στερεοτύπων που αναπαράγονται εν μέσω της νέας δυστοπικής συνθήκης και δεν αφορούν μόνο τη Μεγάλη Βρετανία. Ο τρόπος που αντιμετωπίζουμε τον Covid-19

–σμημειώνει η Amelia Hill στη βρετανική εφημερίδα– αναδεικνύει σειρά κρίσιμων ερωτημάτων σχετικά με τον τρόπο που αντιλαμβάνομαστε τους ηλικιωμένους, ενώ παράλληλα ρίχνει φως στην επίδραση που μπορούν να έχουν αυτές οι συμπεριφορές πάνω στα άτομα της τρίτης ηλικίας.

Μπορούμε, άραγε, να κοιτάξουμε πέρα από τη βιολογική όψη και να δούμε τα πρόσωπα των ηλικιωμένων πίσω από τα στερεότυπα;

Είναι ευρέως αποδεκτό πως ο τρόπος με τον οποίο αναπαράγονται τα στερεότυπα στις κοινωνικές αλληλεπιδράσεις επηρεάζει σε βάθος χρόνο τις πολιτικές στρατηγικές που αναπτύσσονται. Κατ'επέκταση, η ανομοιογένεια ενός πληθυσμού και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του ατόμου χάνονται μέσα στις κοινωνικά κατασκευασμένες έννοιες. Και όσο οι ηλικιωμένοι αποτελούν μία ξεχωριστή πλην ομοιογενοποιημένη μερίδα του πληθυσμού που παύει να είναι παραγωγική, τόσο το σύγχρονο Ubasute γίνεται αναπόδραστο. Και τα στερεότυπα οικοδομούν νέα σύμφωνα διακρίσεων και αποκλεισμών.

Πολιτική διαχείριση της θνητότητας

Πώς μπορεί η ζωή ενός πληθυσμού να εκπέσει από την κατηγορία του ανθρώπινου και να μην είναι πια (η ζωή του) άξια οδύνης; Το ερώτημα είχε θέσει η Judith Butler στο κείμενο «Βία, Πένθος, Πολιτική» σε σχέση με το πώς κάποιες αφηγήσεις νομιμοποιούν τον διαχωρισμό εκείνων που πρέπει να ζήσουν από εκείνους που μπορούμε να αφήσουμε να πεθάνουν.

Πριν από λίγο καιρό στο «Γκρίζα Αυγή: Πώς το Κύμα της Γήρανσης θα μεταμορφώσει τον κόσμο», ο Πιτ Πίτερσον σημειώνει

πως «η έκρηξη των γηρατειών θα έχει τεράστιες επιπτώσεις στην οικονομία, στην κοινωνία, στις γεωπολιτικές ισορροπίες».

Η ταύτιση των ηλικιωμένων –τις τελευταίες δεκαετίες– με τη συνταξιοδότηση και τα επιβαρυνόμενα ασφαλιστικά ταμεία έχει οδηγήσει, ως γνωστόν, σταδιακά και ύπουλα στη δαιμονοποίησή τους.

Εν μέσω αυτού του «γκρίζου αιώνα των ηλικιωμένων» –δανεικός όρος από τον Πίτερσον– ήρθε και ο Covid-19 για να μειώσει αυτήν την πρωτοφανή αύξηση του προσδόκιμου επιβίωσης σε παγκόσμιο επίπεδο.

Μαζί με τον νέο κορονοϊό ήρθαν, όμως, και η κοινωνική απομόνωση των γερόντων του κόσμου και οι ανεπαρκείς κλίκες των μονάδων εντατικής θεραπείας σε αρκετές ευρωπαϊκές χώρες, που μεταμόρφωσαν τους ηλικιωμένους σε «σώματα που περισεύουν». Για να μην αναφερθούμε στις συνθήκες της συναισθηματικής απομόνωσης πάνω στον εύθραυστο ψυχισμό τους.

«Πολυκαίρισμα, εξοστρακισμένα σώματα»

«Ποτέ πριν οι άνθρωποι δεν είχαν χάσει τη ζωή τους τόσο αθόρυβα και τόσο μόνοι όσο στις ανεπτυγμένες κοινωνίες», είχε επισημάνει κάποτε ο κοινωνιολόγος Norbert Elias στη «Μοναξιά των Ήθησκόντων». Και τα λόγια του είναι σαν να γράφτηκαν τώρα, το 2020, όταν οι υπερηλικοί πεθαίνουν μόνοι και μέσα στη σιωπή. Σαν «χαμένοι αριθμοί» που θρηνούνται τόσο όσο διαρκεί ένα δελτίο ειδήσεων. Ισως γιατί κανονικοποιείται –περισσότερο από ποτέ– ο εξοστρακισμός και η θυσία του γερασμένου και ασθενούς σώματος στο όνομα της φαντασίωσης του ακμαίου και υγιούς.

Κι όμως, θα έπρεπε να βιώνουν την «κορύφωση της ύπαρξής τους». Όσο όμως τα σώματά μας ιατρικοποιούνται στις νεωτερικές κοινωνίες, τα γηρατειά δεν εκλαμβάνονται ως επίγευση μιας ζωής γεμάτης, αλλά ως ασθένεια. Έτσι, τα σημάδια του γήρατος αντιμετωπίζονται ως μειονεξίες που καθιστούν τους ανθρώπους αδύναμους και εξαρτώμενους. Συνεπώς, επιτρέπεται με μεγαλύτερη ευκολία η εφαρμογή των πολιτικών κλίμακας, ενώ μειώνεται η πολιτική ευθύνη απέναντι στον θάνατο μιας συγκεκριμένης κατηγορίας ανθρώπων. Ποιοι θα είναι οι «αυριανοί γέροντες», τα νέα σώματα που θα εξοστρακιστούν;

Ως γνωστόν, η παγίωση των διακρίσεων σε βάρος μιας ομάδας επιτυγχάνεται σε ένα πρώτο επίπεδο χάρη στον ρόλο της γλώσσας. Ο χώρος που καταλαμβάνουν τα «πολυκαίρισμα σώματα-καταναλωτές συντάξεων» στο λεκτικό πεδίο είναι ένας χώρος επιφορτισμένος με ενοχή, κόπωση και σιωπή. Και ο τρόπος που υπάρχουμε μέσα στον «ηγεμονικό λόγο» μπορεί να αποβεί πιο καταστροφικός από μια πανδημία.

Είναι περισσότερο από αναγκαία, λοιπόν, μια πολιτιστική μετατόπιση στον τρόπο που βλέπουμε την τρίτη ηλικία. Τα πρόσωπα των ανθρώπων θα πρέπει να ξεχωρίζουν πέρα από τη βιολογική όψη, πέρα από τις κοινωνικές κατασκευές. Για να επιτευχθεί μια νέα συγκρότηση ταυτότητας των ηλικιωμένων, που δεν θα ταυτίζεται με την «αποσύνθεση» ή το «κοινωνικό βάρος». Για να υπάρξουν πολλές πατρίδες για την τρίτη ηλικία. Με δεδομένο, πάντα, πως το «ανθρώπινο είναι» είναι εμποτισμένο μέσα στον χρόνο, καταδικασμένο ή ευλογημένο να βιώνει την επίδραση των «καιρών» πάνω του.

Πηγή: ΑΞΙΑ Σελ.: 36 Ημερομηνία έκδοσης: 17-04-2020
Επιφάνεια: 1004.14 cm² Αρθρογράφος: Κυκλοφορία: 750
Θέματα: ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

Αυστρία: Πώς αίρει κανείς μια εθνική καραντίνα;

● Ο καγκελάριος Σεμπάστιαν Κουρτς έχει περιγράψει το σχέδιό του για επανεκκίνηση της κοινωνικής και οικονομικής δραστηριότητας «βήμα προς βήμα»

Αρχίζουμε να βλέπουμε κάποια σημάδια φωτός στο βάθος του τούνελ της κρίσης του κορωνοϊού. Η Κίνα, η οποία επλήγη πρώτη από την πανδημία, κατέγραψε την πρώτη της ημέρα χωρίς νέους θανάτους από τον ιό. Οι χειρότερα πληγείσες χώρες στην Ευρώπη, η Ιταλία και η Ισπανία, καταγράφουν επιβράδυνση των ρυθμών ημερήσιων ανθρωπίνων απωλειών. Και οι κυβερνήσεις κάνουν πλέον ανοικτά λόγο για άρση των δρακόντειων περιορισμών, που περιόρισαν τις κινήσεις του μισού παγκόσμιου πληθυσμού, τορπίλισαν την οικονομική δραστηριότητα και τελικά επέβαλαν μια παγκόσμια ύφεση. Πρόκειται για μεγάλη στιγμή. Ωστόσο, η σήραγγα είναι ακόμη μακρά. Η επιδημία του κορωνοϊού δεν έχει εξαπλωθεί ομοιόμορφα και, στην Ευρώπη, οι περιορισμοί ανά χώρα έχουν εφαρμοστεί με μη συμμετρικό τρόπο. Προς το παρόν, μόνον ένας μικρός αριθμός κρατών εκθέτει σχέδια άρσης των περιορισμών εντός των επόμενων ημερών.

Η σημασία της έγκαιρης λήψης μέτρων

Τα μηνύματα με τη μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση δεν εκπέμπονται από χώρες που εφαρμόζουν τα πλέον σκληρά μέτρα περιορισμού, όπως η Ιταλία ή η Ισπανία, ή από εκείνες που έχουν επιδείξει μια χαλαρή στάση, όπως η Σουηδία (η οποία επιβάλλει, αργοπορημένα, όλο και πιο σκληρά μέτρα). Εκπέμπονται από την Αυστρία και τη Δανία, οι οποίες ενήργησαν νωρίς σε σχέση με τον αριθμό κρουσμάτων κορωνοϊού στο εδαφός τους και είδαν τα ποσοστά εξάπλωσής του να κινούνται σε ελεγχόμενα πλαίσια. Τα στοιχεία που συνέλεξε η Blavatnik School of Government του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης δείχνουν ότι αυτές οι δύο χώρες εισήγαγαν το lockdown σε μια περίοδο που είχαν καταγράψει λιγότερα από 1.000 κρούσματα και σχεδόν κανέναν θάνατο. Όταν η Γαλλία και η Ισπανία εφάρμοσαν τα δικά τους αυστηρά περιοριστικά μέτρα, ο αριθμός των κρουσμάτων εκεί πλησίαζε τις 10.000 και ο αριθμός των θανάτων

Η έξοδος της οικονομίας από τον «λήθαργο» θα συμβαίνει ανά φάσεις δύο εβδομάδων, ξεκινώντας από τα μικρά καταστήματα και τα πάρκα

μετριόταν ήδη σε εκατοντάδες. Εάν υπάρχει ένα μάθημα που πρέπει να λάβει κανείς από χώρες όπως η Αυστρία και η Δανία – οι οποίες ενήργησαν έχοντας την εμπειρία της Κίνας, της Ιταλίας και του Ισραήλ – αυτό είναι διττής φύσης. Πρώτον, όπως το έθεσε ο Ethan Harris της Bank Of America την περασμένη εβδομάδα, το λιγότερο δαπανηρό για την οικονομία lockdown είναι το «γρήγορο και αεροστεγές» και όχι το αργό και μη αποφασιστικό. Δεύτερον, η άρση ενός τέτοιου μέτρου πρέπει να γίνει πολύ προσεκτικά.

Το σχέδιο για την επανεκκίνηση

Είναι ήδη εντελώς σαφές ότι 9 εκατομμύρια Αυστριακοί δεν θα σιμίζουν ξαφνικά τους δρόμους της Βιέννης ή στα ορεινά θέρετρα του Τρόλου για να τσουγκρίσουν τα ποτήρια τους και να τραγουδήσουν για την απελευθέρωσή τους. Ο καγκελάριος Σεμπάστιαν Κουρτς έχει περιγράψει το σχέδιό του για επανεκκίνηση της κοινωνικής και οικονομικής δραστηριότητας «βήμα προς βήμα» ξεκινώντας από τις 14 Απριλίου και αυτό είναι τόσο προσεκτικό όσο ακούγεται. Όλοι

θα πρέπει να φορούν μάσκες προσώπου στις δημόσιες συγκοινωνίες, στα σουπερ μάρκετ και μέσα στα καταστήματα που πρόκειται να ξαναανοίξουν. Η έξοδος της οικονομίας από τον «λήθαργο» θα συμβαίνει ανά φάσεις δύο εβδομάδων, ξεκινώντας από τα μικρά καταστήματα και τα πάρκα, περνώντας στη συνέχεια στα μεγαλύτερα καταστήματα και στα εμπορικά κέντρα και καταλήγοντας – κατόπιν – στα εστιατόρια και στα μπαρ. Τα σχολεία θα παραμείνουν προς το παρόν κλειστά. Ανάλογης μορφής είναι τα σχέδια και στη Δανία. Αυτό λέει πολλά για τον υποκείμενο φόβο που θα κυριαρχεί για καιρό στη ζωή μετά την καραντίνα: μια πιθανή έξαρση κρουσμάτων και θανάτων καθώς ο ιός θα είναι ελεύθερος και πάλι να «ταξιδεύει» στην κοινότητα και πιθανότατα να υπερφορτώσει τις μονάδες εντατικής θεραπείας. Θα αποτελούσε εφιάλτη αν μια χώρα ανοίξει με προσοχή τις «πύλες» της και τελικά τις κλείσει ξανά λίγες ημέρες ή εβδομάδες αργότερα. Η επιβολή μιας πανεθνικής καραντίνας για δεύτερη φορά θα ήταν δύο φορές πιο δύσκολη. Μια σταδιακή ανάκτηση της ελευθερίας κινήσεων είναι υπολογισμένη ακριβώς για να αποφευχθεί η πιθανότητα να συμβεί κάτι τέτοιο.

Η άμεση οικονομική ανάκαμψη αποτελεί «όνειρο θερινής νυκτός»

■ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΗ κίνηση, περισσότερες δαπάνες και περισσότερο δραστηριότητα είναι σαφώς καλές για την ιδιωτική καταναλωτική στην Αυστρία, η οποία, σύμφωνα με τον αναλυτή της τράπεζας Raiffeisen, Gunter Deuber, αντιπροσωπεύει ποσοστό λίγο μεγαλύτερο του 50% του ΑΕΠ της χώρας. Ωστόσο, πόση «καταπιεσμένη» από την καραντίνα ζήτηση θα «εξαπολυθεί» σε μια χώρα μασκοφόρων καταναλωτών, οι οποίοι θα πρέπει να σέβονται τα μέτρα κοινωνικής απομάκρυνσης και οι οποίοι θα αντιμετωπίζουν το υψηλότερο ποσοστό ανεργίας από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο; Τα δεδομένα εντοπισμού τοποθεσίας της Google δείχνουν μια πτώση στις επισκέψεις

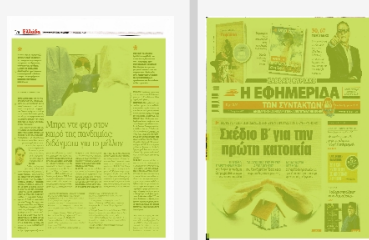
στα καταστήματα και σε εξόδους αναψυχής της τάξης του 87% σε σχέση με την πραγματικότητα προ κορωνοϊού, ενώ ακόμη και οι επισκέψεις στα σουπερ μάρκετ και στα φαρμακεία είναι μειωμένες κατά 64%. Τα παραπάνω δεδομένα δεν πρόκειται να αντιστραφούν αμέσως. Έρευνα της RBC Capital Markets διαπίστωσε ότι στην Κίνα, όπου οι περιορισμοί άρχισαν να μειώνονται για πρώτη φορά ήδη από τον Μάρτιο, δεν υπήρξε καμία επιστροφή στην «κανονικότητα» σε εθνικό επίπεδο. Και αν κανένας άνθρωπος δεν αποτελεί «έρημο νησί», το ίδιο ισχύει και για την Αυστρία, μια μικρή χώρα χωρίς έξοδο στη θάλασσα στο κέντρο της Ευρωπαϊκής

Ένωσης, βαθιά ενσωματωμένη στην ενιαία αγορά του 27μελούς μπλοκ. Περίπου το 70% του εξωτερικού εμπορίου της Αυστρίας διεξάγεται με άλλες χώρες – μέλη της Ε.Ε. Δεν θα αποτελέσει τελικά και μεγάλη νίκη το να είσαι ένα βήμα μπροστά από τους πιο στενούς σου εταίρους, δεδομένου ότι οι διαταραχές στο εμπόριο θα παραμείνουν. Το κλείσιμο των συνόρων της Αυστρίας και οι ταξιδιωτικές απαγορεύσεις θα είναι πιθανότατα τα τελευταία μέτρα που θα αρθούν. Αυτό υποδηλώνει πόση ενέργεια πρέπει ακόμη να δαπανηθεί για τη στήριξη μιας ευρύτερης συνεργασίας και συγκέντρωσης πόρων για μια ενιαία πανευρωπαϊκή «πανοπλία» θωράκισης έναντι

του κορωνοϊού. Έτσι, ενώ η γενική κατεύθυνση είναι θετική, πιθανότατα θα χρειαστούν μήνες πριν η ζωή μετά την απομείωση αρχίσει να θυμίζει κανονικότητα, στην Αυστρία ή στις γειτονικές της χώρες. Ένα εμβόλιο απέχει περί τον έναν χρόνο και η Ευρώπη δεν έχει αυξήσει αποφασιστικά τις δυνατότητές της για μαζικά τεστ στον πληθυσμό προκειμένου να αρχίσει να στέλνει τους ανθρώπους πίσω στη δουλειά τους άφοβα και χωρίς ευρύτατα μέτρα ασφαλείας. Μέχρι τότε, οι Αυστριακοί μπορούν τουλάχιστον να αρχίσουν να σχεδιάζουν το επόμενο μίνι ταξίδι τους στο πάρκο – για να κάνουν επίδειξη της τελευταίας λέξης της μόδας στις μάσκες.

Μπρα ντε φερ στον καιρό της πανδημίας: διδάγματα για το μέλλον

Πηγή: ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ Σελ.: 78 Ημερομηνία έκδοσης: 17-04-2020
Επιφάνεια: 882.97 cm² Αρθρογράφος: Κυκλοφορία: 6725
Θέματα: ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

Η χώρα σήμερα παρουσιάζει ανταγωνιστική επίδοση σε ό,τι αφορά την υγειονομική (και μόνον) αντίδραση της απέναντι στην πανδημία, [...] ωστόσο επιβάλλεται συνεκτιζόμενη προετοιμασία και συστηματική επένδυση εν όψει των επικείμενων μεσομακροπρόθεσμων προκλήσεων

► Του **ΘΕΟΔ. Π. ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ***

ΕΙΝΑΙ ΚΟΙΝΗ παραδοχή ότι η τωρινή κατάσταση, την οποία καλούμαστε να διαχειριστούμε και να αντιμετωπίσουμε, γεννά πολλές μικρές ή μεγαλύτερες συγκρούσεις. Υπάρχουν δόγματα που σήμερα κατέπεσαν, ιδεολογικές εμμονές που σήμερα κατακρημνίστηκαν και (κείνοιανές) πολιτικές που, όπως ακούσαμε διά χειλέων υπουργού, σήμερα εκδίκονται!⁽¹⁾

Ενα μπρα ντε φερ μεταξύ της ιδεοληψίας και της πραγματικότητας που προκάλεσε η επέλαση μιας επιζήμιας για όλη την ανθρωπότητα πανδημίας. Ενα μπρα ντε φερ που ήδη έχει αναδείξει έναν και μόνο αδιαφιλονίκητο νικητή: τη **δημόσια υγεία** και κοινωνική προστασία έναντι της σημαντικής, πλην όμως συμπληρωματικώς υφισταμένης, ιδιωτικής πρωτοβουλίας.

Πολύ πρόσφατα (3.4.2020) οι Financial Times έγραψαν: «Ριζοσπαστικές μεταρρυθμίσεις – ανατρέποντας την κατεύθυνση της επικρατούσας πολιτικής των τελευταίων τεσσάρων δεκαετιών – χρειάζεται να μπουν στο τραπέζι. Οι κυβερνήσεις θα πρέπει να αναλάβουν έναν πιο ενεργό ρόλο στην οικονομία. Πρέπει να δουν τις δημόσιες υπηρεσίες ως επενδύσεις παρά σαν εμπόδια...»⁽²⁾. Ενώ ακόμη πιο πρόσφατα (7.4.2020) σε συνέντευξη του ο δρ Ρόμπερτ Ρέντφιλντ του Αμερικανικού Κέντρου Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (CDC) τόνισε πως ένα πράγμα που έγινε ξεκάθαρο σε αυτόν είναι ότι «πρέπει να υπερ-επενδύσουμε στη δημόσια υγεία» και ότι πρέπει να γίνει αίσιου πως οι κρατικές, οι τοπικές κ.ά. δομές υγείας θα έχουν ότι χρειάζονται για να αντεπεξέλθουν στο μέλλον⁽³⁾.

Η χώρα σήμερα παρουσιάζει αντα-

Μεθοδική προσπάθεια πρέπει να καταβληθεί και στο πεδίο της διαχείρισης των επιπτώσεων στην ψυχοκοινωνική κατάσταση των πολιτών ύστερα από μια μακρά «καραντίνα» και στήριξη των ελευθεριών τους, λαμβανομένων υπόψη και των πολύπλευρων προκλήσεων που θα κληθούν να διαχειριστούν

KONTARINHE TIPTOZE EIROKINISSI

τοίκους την ώρα που ο αντίστοιχος μ.ό. των χωρών του ΟΟΣΑ κυμαίνεται στο 8,86 καθώς και άλλες δομικές παθογένειες.

ΕΠΙΠΡΟΣΟΨΤΩ, μεθοδική προσπάθεια πρέπει να καταβληθεί και στο πεδίο της διαχείρισης των επιπτώσεων στην ψυχοκοινωνική κατάσταση των πολιτών ύστερα από μία μακρά «καραντίνα» και στήριξη των ελευθεριών τους, λαμβανομένων υπόψη και των πολύπλευρων προκλήσεων που θα κληθούν να διαχειριστούν. Μια «build back better»⁽⁴⁾ διαδικασία μέσα σε ένα δυσμενές περιβάλλον, ιδίως στον τομέα της απασχόλησης, με ήδη αρνητική επίδοση κατά 85.276 λιγότερες θέσεις εργασίας, για τον Μάρτιο 2020 (αρνητικό ισοζύγιο - 41.903 θέσεων εργασίας)⁽⁵⁾ και προβλέψεις του Διεθνούς Οργανισμού Απασχόλησης που κάνουν λόγο για παραπάνω από 24,7 εκατ. ανέργους στον κόσμο το 2020⁽⁶⁾.

ΣΕ ΑΡΘΡΟ στην ιστοσελίδα The New Yorker η Olga Tokarczuk μάς υπενθυμίζει μεταξύ άλλων αυτό που –όπως γράφει– λίγο πολύ αρνούμαστε να δούμε: Διηγήσεις, που έχουν δημιουργηθεί από το πιο εύθραυστο υλικό. Τέλος, αναφέρει πως πιστεύουμε ότι μένουμε οπίσθεν, διαβάζουμε βιβλία και βλέπουμε τηλεόραση, στην πραγματικότητα όμως προετοιμαζόμαστε για μια μάχη απέναντι σε μια νέα πραγματικότητα, για την οποία σιγά σιγά καταλαβαίνουμε ότι τίποτε δεν θα είναι το ίδιο⁽⁷⁾. Σε αυτήν τη διαδικασία μετάβασης και εν όψει της επερχόμενης μάχης, πρέπει να προετοιμαστούμε από σήμερα στρατηγικά. Πορευόμενοι εφεξής διδασκόμενοι...

* Κοινωνικός Λειτουργός, BSc, MSc, πρώην πρόεδρος του Κέντρου Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, εξωτερικός συνεργάτης της Ομάδας Γρήγορης Εκτίμησης Υγειονομικών & Περιβαλλοντικών Κινδύνων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Μπρα ντε φερ στον καιρό της πανδημίας: διδάγματα για το μέλλον

γωνιστική επίδοση σε ό,τι αφορά την υγειονομική (και μόνον) αντίδραση της απέναντι στην πανδημία, συγκριτικά με χώρες με μεγαλύτερα ΑΕΠ, όπως ενδεικτικά οι ΗΠΑ, που οι δαπάνες για την υγεία συνολικά αντιπροσωπεύουν το 16,9% του ΑΕΠ, το Βέλγιο με δαπάνες στο 10,8% του ΑΕΠ ή η Ολλανδία με δαπάνες στο 9,9% του ΑΕΠ. Συνάμα, παρουσιάζει παρόμοια εικόνα σε σχέση με άλλα κράτη της Βαλκανικής, όπως η Βουλγαρία με 0,40 θανάτους ανά 100 χιλιάδες κατοίκους

ή η Κροατία με 0,51 θανάτους ανά 100 χιλιάδες κατοίκους⁽⁸⁾. Ωστόσο, επιβάλλεται συνεκτιζόμενη προετοιμασία και συστηματική επένδυση εν όψει των εκτιμώμενων μεσομακροπρόθεσμων προκλήσεων. **ΑΛΛΩΣΤΕ** είναι νωπές οι δηλώσεις συνομιλητών των εγχώριων ειδικών και της κυβέρνησης (στο ανώτερο επίπεδο της), που πρόσφατα έκρουσαν δημοσίως τον κώδωνα του κινδύνου εν όψει του φθινοπώρου, σχετικά με την ισχυρή πιθανότητα επανάκαμψης του

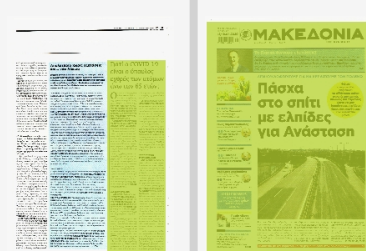
ιού⁽⁹⁾. Ιδίως τώρα, που υπάρχει μια σχετική ανοχή από τους εταίρους μας, η προετοιμασία πρέπει να έχει κατά νου δείκτες όπως το σαφώς υποδεέστερο του μέσου όρου των χωρών του ΟΟΣΑ (8,8%) 7,8% του ΑΕΠ για δαπάνες στην υγεία, το ότι μόλις το 5,4% (σε σχέση με τον μέσο όρο του 10,1%) από το σύνολο της εγχώριας απασχόλησης αφορά ανθρώπινο κεφάλαιο που εργάζεται στον τομέα της υγείας και της κοινωνικής εργασίας, την αναλογία των 3,3 νοσηλευτών ανά 1.000 κα-

1. Συνέντευξη του υφυπουργού Οικονομικών σε περιφερειακό τηλεοπτικό σταθμό, <https://tinyurl.com/hychzzyg>
2. Financial Times, Virus lays bare the frailty of the social contract, <https://tinyurl.com/qtb3gct>
3. Δηλώσεις του επικεφαλής του Αμερικανικού Κέντρου Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων, προς Ρόμπερτ Ρέντφιλντ στον ραδιοφωνικό σταθμό Tucson, <https://tinyurl.com/ylxscp9z>
4. Johns Hopkins, University of Medicine, Coronavirus Resource Center, Mortality Analyses, ανακτήθηκε από <https://tinyurl.com/sbgmq5z>, 12.04.2020
5. American Medical Association, What's ahead on COVID-19? Expert offers forecast for summer, fall, <https://tinyurl.com/uq699vf>
6. OECD (2019), Health at a Glance 2019: OECD

Indicators, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/4dd50c09-en> (Τα στοιχεία έχουν έτος αναφοράς το 2017)
7. J.C. Morganstein, C.S. Fullerton, R.J. Ursano, D. Donato, H.C. Holloway (2020), Pandemics: Healthcare Emergencies, Part IV, Chapter 18, <https://tinyurl.com/v449pg5>
8. Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων, (2020), Πώς Μισθωτής Απασχόλησης στον Ιδιωτικό Τομέα σε Περιβάλλον Κορονοϊού, <https://tinyurl.com/uqoz46z>
9. ILO, (2020), X.ILO Monitor 2nd edition: COVID-19 and the world of work, Updated estimates and analysis, <https://tinyurl.com/we9e7oq>
10. Olga Tokarczuk, A new world through my window, <https://tinyurl.com/ct7a2jf>

Γιατί ο COVID-19 είναι ο ύπουλος εχθρός των ατόμων άνω των 65 ετών;

Πηγή:	ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ	Σελ.:	45	Ημερομηνία έκδοσης:	18-04-2020
Επιφάνεια:	363.24 cm ²	Αρθρογράφος:		Κυκλοφορία:	1200
Θέματα:	ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ				

Γιατί ο COVID-19 είναι ο ύπουλος εχθρός των ατόμων άνω των 65 ετών;

Ο ομότιμος καθηγητής Παθολογίας-Ανοσολογίας του Ιατρικού Τμήματος της Σχολής Επιστημών Υγείας ΑΠΘ, Μιχαήλ Α. Δανιηλίδης, εξηγεί στη «ΜτΚ» τους παράγοντες που καθιστούν τα άτομα της τρίτης ηλικίας πιο ευάλωτα στον κορονοϊό, αλλά και τους λόγους που δεν εμφανίζουν πάντοτε τυπική συμπτωματολογία.

Οι περισσότερες απαντήσεις για τον νέο ιό θα δοθούν τους επόμενους μήνες, μέσα από πειραματικές και κλινικές μελέτες.

Ωστόσο, υπάρχουν και παράγοντες που είναι ήδη γνωστοί, όπως η δυσλειτουργία του ανοσοακού συστήματος που παρουσιάζεται στους ενήλικες άνω των 65 ετών και αποδίδεται με τον όρο «ανοσογήρανση», περιλαμβάνοντας το σύνολο των δυσλειτουργιών αυτών.

Όπως εξηγεί στη «ΜτΚ» ο κ. Δανιηλίδης, με τον όρο αυτό περιγράφουμε τις «μεταβολές των ανοσολογικών λειτουργιών και παραμέτρων που επηρεάζουν και τα δύο κύρια σκέλη της ανοσοαπάντησης, δηλαδή τόσο την κυτταρική όσο και τη χυμική ανοσία, έχοντας ως τελικό αποτέλεσμα τη μείωση των δυνατοτήτων του ανοσοακού συστήματος να ανταπύσει ικανές αμυντικές, προστατευτικές και ομοιοστατικές ανοσοαπαντήσεις».

Μειωμένη αντίδραση

«Από κλινικής πλευράς, η ανοσογήρανση εκφράζεται όπως είναι αναμενόμενο ως αύξηση της ευαισθησίας στις λοιμώξεις, αλλά και ως φτωχή απόκριση στους **εμβολιασμούς**, καθώς επίσης και με αυξημένη εμφάνιση κακοηθειών, αλλεργοπαθειών αλλά και αυξημένη επίπτωση αυτοανοσίας.

Στους ασθενείς με ηλικία άνω των 65, η ανοσοική απάντηση έναντι 'γνωστών' αντιγόνων διατηρείται σε σχετικά ικανοποιητικά επίπεδα, ενώ η ικανότητα απάντησης έναντι νέων αντιγόνων, όπως τα αντιγόνα του COVID-19, μειώνεται σημαντικά» όπως εξηγεί ο κ. Δανιηλίδης.

Για τον ίδιο λόγο, η μείωση των δεικτών της ειδικής ανοσοαπάντησης μετά την ηλικία των 65 ετών, αποτελούν τους ενοχι-

κούς παράγοντες της αυξημένης ευαισθησίας της τρίτης ηλικίας στον νέο ιό.

«Στις σημαντικότερες μεταβολές των παραγόντων της ειδικής ανοσοαπάντησης μετά την ηλικία των 65 ετών περιλαμβάνονται η μειωμένη παραγωγή σημαντικών παραγόντων που αυξάνουν την αντι-ιική άμυνα καθώς και του παράγοντα που είναι υπεύθυνος για την έγκαιρη εκκίνηση της ανοσοικής απάντησης.

Πρέπει ακόμη να υπογραμμισθεί ότι παράλληλα αυξάνεται η παραγωγή ουσιών οι οποίες διευκολύνουν την εμφάνιση σε δεύτερο στάδιο, ισχυρών φαινομένων φλεγμονής και οι οποίες στην περίπτωση του COVID-19 έχουν ενοχοποιηθεί για την βαρύτερη κλινική εικόνα στους ηλικιωμένους».

Απουσία τυπικής συμπτωματολογίας

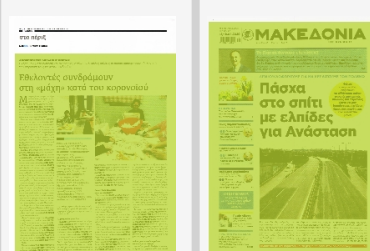
«Στους ασθενείς μεγάλης ηλικίας, η κλινική εικόνα πολλών λοιμώξεων είναι συχνά διαφορετική από εκείνη στους νεότερους ασθενείς, οι λοιμώξεις είναι γενικά βαρύτερες και δεν εμφανίζονται πάντοτε με τυπική συμπτωματολογία, γεγονός το οποίο δυσχεραίνει τη διάγνωση και μερικές φορές την καθυστερεί.

Ηλικιωμένοι ασθενείς με σοβαρές λοιμώξεις είναι δυνατό να παρουσιάζουν σχετικά λιγότερα συμπτώματα, ενώ περίπου στο ένα τρίτο είναι δυνατό να απουσιάζει ο πυρετός είτε να είναι μειωμένος, λαμβανομένης υπόψη της βαρύτητας της λοίμωξης. Δεν πρέπει επίσης να λησμονούμε ότι γενικότερα οι λοιμώξεις σε ηλικιωμένο ασθενή είναι δυνατόν να εμφανισθούν με συμπτώματα που 'αποπροσανατολίζουν' τον θεράποντα, όπως π.χ. σύγχυση, διέγερση, ψευδαισθήσεις, ίλιγγο, ζάλη, απώλεια ούρων, διαταραχές συμπεριφοράς είτε ακόμη και πτώση.

Η εμφάνιση συνεπώς ανάλογων συμπτωμάτων σε ηλικιωμένους, καθιστούν απαραίτητη τη διαφορετική διάγνωση από λοίμωξη, και -όπως έχει τονισθεί από το Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας- ιδιαίτερα από ουρολοίμωξη», επισημαίνει ο ομότιμος καθηγητής.

Εθελοντές συνδράμουν στη «μάχη» κατά του κορονοϊού

Πηγή: ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ Σελ.: 20-21 Ημερομηνία έκδοσης: 18-04-2020
Επιφάνεια: 2175.4 cm² Αρθρογράφος: Κυκλοφορία: 1200
Θέματα: ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΤΗΣ ΔΙΠΛΑΝΗΣ ΠΟΡΤΑΣ

Ηχηρά μηνύματα ελπίδας και ανθρωπιάς στέλνουν δεκάδες πολίτες οι οποίοι προσφέρουν εθελοντικά τις υπηρεσίες τους εν μέσω πανδημίας

Εθελοντές συνδράμουν στη «μάχη» κατά του κορονοϊού

Μια εργαζόμενη μητέρα, στο δήμο Παύλου Μελά, μια ομάδα γυναικών στον Εύοσμο και ένα ζευγάρι στη Θέρμη, είναι ορισμένοι μόνο συνάνθρωποί μας, ανάμεσα στους δεκάδες, που προσφέρουν εθελοντικά τις υπηρεσίες τους, στη μάχη ενάντια στον κορονοϊό, βοηθώντας με τον τρόπο τους ανήμπορους πολίτες και εργαζομένους δημοτικών υπηρεσιών.

Είναι όλοι τους άνθρωποι της... διπλανής πόρτας που εν μέσω της πανδημίας, στέλνουν ηχηρά μηνύματα, που μετουσιώνουν την αληθινή έννοια του εθελοντισμού, της ελπίδας και ανθρωπιάς. Δεν έχουν κανένα στόχο, αλλά μόνο ένα σκοπό: να προσφέρουν με όποιο τρόπο μπορούν, είτε ράβοντας μάσκες και σκουφιά, είτε δημιουργώντας κατασκευές και λαμπάδες, για το Πάσχα, ώστε να τα στείλουν σε άπορες οικογένειες, σε παιδιά και ηλικιωμένους και σε εργαζομένους δημοτικών δομών και υπηρεσιών.

Η Αλεξία, είναι μητέρα τριών παιδιών, που εργάζεται σε παιδικό σταθμό του δήμου Παύλου Μελά, ο οποίος μπορεί αυτήν την περίοδο να είναι κλειστός, ωστόσο για την ίδια αυτό δεν είναι πρόβλημα. Αντίθετα, βρήκε χρόνο να παραμείνει ενεργή προσφέροντας εθελοντικά τις υπηρεσίες της στο δήμο, όπως να ράβει βαμβακερές μάσκες, για τις ανάγκες του προσωπικού στις κοινωνικές υπηρεσίες, όπως το «Βοήθεια στο Σπίτι» και σε άλλες που παρέχουν βοήθεια κατ' οίκον, ακόμη και να φτιάξει, φέτος μόνο για το καλό, χειροποίητες λαμπάδες για ηλικιωμένους και παιδιά.

«Δεν είναι η πρώτη φορά που το κάνω. Για μένα ο εθελοντισμός είναι στάση ζωής και τον υιοθετώ πάντα. Τα παιδιά μου είναι πλέον μεγάλα, αλλά και όταν ήταν μικρότερα, πρόσφερα κάθε φορά. Πιάνουν τα χέρια μου και φτιάχνω σχεδόν τα πάντα: από κατασκευές, ζωγραφιές σε τοίχους και σε πίνακες μέχρι και μάσκες που έραψα φέτος, λόγω του κορονοϊού» ανέφερε μιλώντας στη «ΜΤΚ» η Αλεξία.

Οι άνθρωποι του δήμου και πρώτη από όλους η αντιδήμαρχος Κοινωνικής Πολιτικής, Χαρά Αμανατίδου, την αποκαλούν «καλλιτέχνης», αφού η Αλεξία έχει δείξει το ταλέντο της σε πολλά πράγματα.

«Φέτος έραψα 120 μάσκες για υπαλλήλους του δήμου και για ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού της περιοχής που πρέπει να τις φορούν. Στη συνέχεια προμηθεύτηκα υλικά και έφτιαξα λαμπάδες για τους παππούδες και γιαγιάδες, μέλη των ΚΑΠΗ για τις στείλουμε σπίτια τους. Δεν θα ήθελα να μην εκπαιδευτώ αλλά εγώ ήθελα να το κάνω για μένα, να νιώσω την χαρά της προσφοράς, που αυτές τις δύσκολες μέρες έχει μεγάλη αξία» τόνισε η Αλεξία.

Εξήγησε ότι εθελοντικά προσέφερε τις υπηρεσίες της και σε άλλους χώρους, όπως τους παιδικούς σταθμούς, όπου ζωγράφισε πίνα-

Μήνυμα κοινωνικής αλληλεγγύης έστειλαν γυναίκες στον Εύοσμο, οι οποίες κατασκεύασαν υφασμάτινες χειρουργικές μάσκες πολλαπλών χρήσεων αλλά και σκουφούς, για την προστασία των εργαζομένων στις κοινωνικές δομές του δήμου, στη Δημοτική Αστυνομία, στην Καθαριότητα και στο Κέντρο Υγείας Εύοσμου. Μέρος του υλικού θα προσφερθεί στους εργαζόμενους των νοσοκομείων «Άγιος Δημήτριος» και «ΑΧΕΠΑ», καθώς και σε δημότες

κες, ανέλαβε μέρος της διακόσμησης στη νέα δομή του δήμου την «Παιδική Ομπρέλα», ενώ ζωγράφισε τοίχους στο πρόην στρατόπεδο Παύλου Μελά.

«Η ανθρωπιά περισσεύει»

Μιλώντας για τον εθελοντισμό στο δήμο, Παύλου Μελά και αν είναι υπάρχει συμμετοχή, η αντιδήμαρχος Χ. Αμανατίδου, επισήμανε ότι είναι εντυπωσιακό το πόσο άνθρωποι, παιδιά και ενήλικες συνεισφέρουν με τον τρόπο τους σε δράσεις του δήμου. «Όλες τις δράσεις που αναπτύξαμε ως Κοινωνική Πολιτική αυτό το διάστημα της υγειονομικής κρίσης, δεν θα μπορούσαμε να τις περάσουμε στον κόσμο αν δεν είχαμε τους εθελοντές. Βρήκαμε μεγάλη ανταπόκριση σε πολλά πράγματα που ζητήσαμε και αυτό δείχνει το μεγαλείο

των ανθρώπων να προσφέρουν σε συνανθρώπους τους που έχουν ανάγκη και δεν μπορούν ή δεν πρέπει να βγουν έξω» σημείωσε η κ. Αμανατίδου.

Μάλιστα δεν παρέλειψε να αναφερθεί και σε ένα σύστημα Προσκόπων στην περιοχή, μέλη του οποίου, όπως είπε βοήθησαν ουσιαστικά, κάνοντας αφισοκολλησίες για προγράμματα του δήμου, εν μέσω της πανδημίας.

Θέρμη: Δώρα εθελοντών στους εργαζομένους

Ένα ζευγάρι που ζει στη Θέρμη, βρήκε τρόπο μέσα στην δύσκολη αυτή περίοδο, να δραστηριοποιηθεί και παράλληλα να προσφέρει με ουσιαστικό τρόπο.

Η Έλενα και ο Πάρις αξιοποιούν τον χρόνο τους στο σπίτι φτιάχνοντας και δωρίζοντας μάσκες στους εργαζομένους του δήμου Θέρμης και σε όποιον άλλον τις χρειάζεται.

Η απόφασή τους αυτή δείχνει με έναν τρόπο πως δεν είναι μόνο οι εταιρείες που προσφέρουν στήριξη στον αγώνα κατά του κορονοϊού, αλλά και οι απλοί, ευαισθητοποιημένοι πολίτες.

Με μοναδική αλληλεγγύη και ευαισθησία ο Πάρις και η Έλενα Παπουτσά φτιάχνουν και δωρίζουν υφασμάτινες μάσκες στον δήμο Θέρμης για τους εργαζομένους, αλλά και για όποιον έχει ανάγκη.

«Είναι ένα δώρο για να ευχαριστήσουμε τον δήμο Θέρμης, τον δήμαρχο κ. Παπαδόπουλο και όλους τους εργαζομένους γιατί εδώ και 23 χρόνια που κατοικούμε στη Θέρμη, όλοι ήταν πάντα κοντά μας» αναφέρει η Έλενα,

εν μέσω ανακοίνωσης του δήμου. «Δουλεύω σε ζαχαροπλαστείο, όμως στη Βουλγαρία, όπου μεγάλωσα, τελείωσα τεχνικό λύκειο. Εκεί, έμαθα να ράβω. Αφού μένουμε σπίτι σκεφτήκαμε με τον Πάρι να κάνουμε καλά πράγματα. Γιατί να μην το κάνουμε;» λέει χαρακτηριστικά και προσθέτει «ο γιος μου σπουδάζει με Erasmus στη Πολωνία. Ψάχνει να αγοράσει, αλλά δεν έχει τρόπο να βρει μάσκα. Δεν υπάρχουν πια. Νιώθω ότι κάνοντας αυτό βοηθά και το παιδί μου».

Τις μάσκες παρέλαβε, προ ημερών, για λογαριασμό του δήμου Θέρμης ο αντιδήμαρχος Περιβάλλοντος και Αγροτικής Ανάπτυξης Στέργιος Γκιζάρης, ο οποίος υπογράμμισε τη στενή σχέση της αλληλεγγύης με τη συμπαράστασή, την αλληλοβοήθεια και την ενότητα.

Την πράξη των εθελοντών χαιρέτισε και ο δήμαρχος Θέρμης, Θεόδωρος Παπαδόπουλος, υπογραμμίζοντας πως «στις δύσκολες αυτές μέρες δίνουμε όλοι μας ένα αγώνα για την προστασία του κοινωνικού συνόλου, τόσο σε προσωπικό όσο και σε συλλογικό επίπεδο. Είναι σημαντικό να νιώθουμε ότι έχουμε τους πολίτες στο πλευρό μας. Ευχαριστώ από καρδιάς μου και εκ μέρους όλων των συμπολιτών μας τον Πάρι και την Έλενα Παπουτσά και εύχομαι η πράξη τους να βρει μιμητές, όχι μόνο στη Θέρμη, αλλά παντού».

Μάσκες και σκουφίδια ράβουν εθελοντές στον Εύοσμο

Μια ακόμη πρωτοβουλία εθελοντισμού αναπτύχθηκε προ ημερών στον Εύοσμο, από μια

Σκοπός τους να προσφέρουν με όποιο τρόπο μπορούν. Είτε ράβοντας μάσκες και σκουφιά, είτε δημιουργώντας κατασκευές και Πασχαλινές λαμπάδες για να σταλούν σε άπορες οικογένειες, ηλικιωμένους και σε εργαζομένους δημοτικών δομών.

ομάδα γυναικών που χρησιμοποίησε βαμβακερά σεντόνια για να ράψει χειρουργικές μάσκες και σκουφιά, στέλνοντας ένα ηχηρό μήνυμα κοινωνικής αλληλεγγύης σε όλο το δήμο. Την πρωτοβουλία κοινωνικής προσφοράς και αλληλεγγύης, ανέλαβε εθελοντική ομάδα, με υπεύθυνη την τοπική σύμβουλο Ευόσμου Μαρία Γκαγκανιάρη, που άρχισε να κατασκευάζει υφασμάτινες χειρουργικές μάσκες πολλαπλών χρήσεων αλλά και σκούφων, για την προστασία των εργαζομένων στις κοινωνικές δομές του δήμου, στη Δημοτική Αστυνομία, στην Καθαριότητα, στο Κέντρο Υγείας Ευόσμου. Μέρος του υλικού θα προσφερθεί στους εργαζόμενους των νοσοκομείων «Άγιος Δημήτριος» και «ΑΧΕΠΑ», καθώς και σε δημότες.

Εξαιρώντας τη σημαντική αυτή κοινωνική πρωτοβουλία της Κοινότητας Ευόσμου, ο δήμαρχος Κορδελιού Ευόσμου Κλεάνθης Μανδαλιανός τόνισε πως τέτοιες πράξεις αναδεικνύουν τις αξίες της κοινωνικής αλληλεγγύης και συμβάλλουν στη διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής, σε μια περίοδο που η λαίλαπα της πανδημίας δοκιμάζει όλη την ανθρωπότητα.

Για τις ανάγκες της εθελοντικής δράσης μάλιστα, η Δημοτική Κοινωνικής Επιχείρηση προσέφερε το χώρο και τις υποδομές του επιμορφωτικού προγράμματος κοπτικής ραπτικής της ΔΗΚΕΚΕ στη διάθεση της εθελοντικής ομάδας, η οποία υπό το συντονισμό της δημοτικής συμβούλου Αλεξάνδρας Κορωνίδου, ρίχτηκε στη «μάχη» της παραγωγής χειροποίητων υφασμάτινων προστατευτικών μασκών και σκούφων. Στο κάλεσμα της Κοινότητας Ευόσμου για την κατασκευή υφασμάτινων μασκών συμμετέχει και ένας σημαντικός αριθμός δημοτών και επαγγελματιών του δήμου.

Η Αλεξία, είναι μπτέρα τριών παιδιών, που εργάζεται σε παιδικό σταθμό του δήμου Παύλου Μελά, ο οποίος μπορεί αυτήν την περίοδο να είναι κλειστός, αλλά η ίδια παραμένει... ενεργή προσφέροντας εθελοντικά τις υπηρεσίες της στο δήμο. Συγκεκριμένα, ράβει βαμβακερές μάσκες, για τις ανάγκες του προσωπικού στις κοινωνικές υπηρεσίες, όπως το «Βοήθεια στο Σπίτι» και σε άλλες που παρέχουν βοήθεια κατ' οίκον, και φέτος, για το καλό, έφτιαξε χειροποίητες λαμπάδες για ηλικιωμένους και παιδιά

Χιλιάδες εθελοντές ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα του υπουργείου Υγείας

Την ίδια ώρα χιλιάδες εθελοντές ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα του υπουργείου Υγείας, που έγινε μέσω της πλατφόρμας <https://ethelontes.gov.gr/> του υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, για να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στη μάχη κατά του κορονοϊού.

Πρόκειται για ένα εθελοντικό πρόγραμμα που απευθύνεται σε όποιον μπορεί να προσφέρει τις υπηρεσίες του όπως ιατροί, νοσηλευτές, παραϊατρικό προσωπικό, ψυχολόγοι, φοιτητές, αλλά και συνταξιούχοι επιστημόνων υγείας.

Επίσης, μπορεί να συμμετάσχει όποιος επιθυμεί να προσφέρει παρεχόμενες διοικητικές, τεχνική και οποιαδήποτε άλλη υποστήριξη στο σύστημα υγείας ανεξαρτήτως της ειδικότητας που έχει.

Οι εθελοντές μπορούν να δηλώσουν συμμετοχή συμπληρώνοντας τα στοιχεία τους στη σχετική φόρμα καταγραφής.

Στην επιλογή των εθελοντών συνεκτιμάται η εργασιακή εμπειρία, οι δεξιότητες του κάθε εθελοντή και το εν γένει ενδιαφέρον του για να εργαστεί σε συγκεκριμένα πεδία που χρήζουν άμεσης ενίσχυσης για την αντιμετώπιση των εκτάκτων αναγκών που έχουν ανακύψει.

Οι εθελοντές που θα επιλεγούν ανάλογα της θέσης και των καθηκόντων που θα ορισθούν να αναλάβουν, θα λάβουν ταχύρρυθμη εκπαίδευση από τον υπεύθυνο διευθυντή/υπηρεσίας (π.χ. ιατρικής-νοσηλευτικής-διοικητικής-τεχνικής υπηρεσίας, κ.ά.) και θα ξεκινήσουν άμεσα να εργάζονται.

Γίνε εθελοντής, κάνε τη διαφορά στο δήμο Πυλαίας - Χορτιάτη

Ολοένα και περισσότερες είναι οι συμμετοχές πολιτών στο δίκτυο εθελοντών για τη μάχη κατά του κορονοϊού, που έστησε ο δήμος Πυλαίας - Χορτιάτη. Στην τιτάνια προσπάθεια που καταβάλλεται ο δήμος έχει ήδη ζητήσει την εθελοντική συμμετοχή πολιτών, καλώντας τους να συνδράμουν με τις γνώσεις και δεξιότητές τους. «Συντεταγμένα και υπεύθυνα ξεκινάμε τη δημιουργία ενός δικτύου εθελοντών με στόχο να ενωσουμε δυνάμεις, να συνεργαστούμε και τελικά να ξεπεράσουμε όλοι μαζί την κρίση του κορονοϊού» αναφέρει ο δήμος και γνωστοποιεί πως όποιος ενδιαφέρεται μπορεί να δηλώσει τη διάθεσή του για προσφορά στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του εθελοντικού προγράμματος «ΝΟΙΑΖΟΜΑΙ» του δήμου: «<https://www.pilea-hortiatis.gr/web/guest/vols/niazomai>»

Ποιες υπηρεσίες μπορούν να προσφέρουν

Ειδικότερα, οι πολίτες που θέλουν να συμμετέχουν στο δίκτυο, μπορούν να προσφέρουν υπηρεσίες σε: Ιατρικές-Νοσηλευτικές υπηρεσίες που υποστηρίζουν το ΕΣΥ, τηλεφωνική ψυχολογική υποστήριξη ενήλικων-παιδιών (αφορά επαγγελματίες ψυχολόγους-παιδοψυχολόγους) συμμετοχή στο δημοτικό πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι», αιμοδοσία στην τράπεζα αίματος του δήμου, διατροφικές συμβουλές καθημερινότητας (αφορά επαγγελματίες διατροφολόγους), σωματική άσκηση στο σπίτι (αφορά επαγγελματίες γυμναστές), οικονομική υποστήριξη για την αγορά αναπνευστήρων και υγειονομικού υλικού(εκδήλωση πρόθεσης), προσφορά καταλύματος για τη διαμονή γιατρών-νοσηλευτών («Host a Hero»). Κοινώς η πρόσκληση απευθύνεται σε όποιον μπορεί να προσφέρει τις υπηρεσίες του, όπως γιατρούς, νοσηλευτές, παραϊατρικό προσωπικό, ψυχολόγους, φοιτητές αλλά και συνταξιούχους επιστημόνων υγείας. Μπορεί επίσης κάποιος να συνδράμει στο πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι», είτε μετέχοντας ως μέλος πληρώματος για την κατ' οίκον διανομή τροφίμων και φαρμάκων, είτε διαθέτοντας το όχημά του για τις ανάγκες του προγράμματος.

Ι. Καϊτεζίδης: «Θα βγούμε πιο δυνατοί»

Αναφερόμενος στην πρωτοβουλία του δήμου για το δίκτυο εθελοντών, ο δήμαρχος Πυλαίας - Χορτιάτη, Ιγνάτιος Καϊτεζίδης, τόνισε μεταξύ άλλων: «Θα βγούμε ακόμη πιο δυνατοί από αυτήν τη δοκιμασία με υπομονή, αλληλεγγύη για τον συνάνθρωπο και φιλότιμο. Αυτό είναι και το συγκριτικό μας πλεονέκτημα σε σχέση με τον υπόλοιπο κόσμο. Δίνουμε το καλό παράδειγμα. Μένουμε σπίτι, αλλά παραμένουμε άνθρωποι και προσφέρουμε εθελοντικά γιατί κανείς δεν περισεύει. Θεωρώ ότι ο ρόλος της τοπικής αυτοδιοίκησης είναι καταλυτικός σε ό,τι αφορά στη φροντίδα και τη μέριμνα για τον συνάνθρωπο. Γι' αυτό και βγαίνουμε μπροστά, συντονίζουμε, οργανώνουμε και ενώνουμε δυνάμεις. Δεν είναι απλά Δυστυχώς, είναι ένας απαιτητικός μαρathon».

«SOS» για εστίες υπερμετάδοσης

ΑΦΟΡΑ ΚΥΡΙΩΣ ΚΑΤΑΥΛΙΣΜΟΥΣ ΚΑΙ ΔΟΜΕΣ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ

Ενώ η **Ελλάδα** μπαίνει στην πιο κρίσιμη φάση της πανδημίας κορωνοϊού, κλιμάκια του **ΕΟΔΥ** και της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας βρίσκονται επί ποδός για την αυστηρή τήρηση των μέτρων στις λεγόμενες εστίες υπερμετάδοσης, κυρίως σε περιοχές όπου υπάρχει συγκέντρωση καταυλισμών (π.χ. Ρομά) ή και δομές φιλοξενίας προσφύγων και μεταναστών. Κλειστοί χώροι όπου φιλοξενούνται πολλά άτομα και των οποίων η αναστολή λειτουργία είναι πρακτικά ανέφικτη, βρίσκονται στην πρώτη γραμμή του κινδύνου.

«Υπερμεταδότης» θεωρείται και κάποιος μεμονωμένος φορέας που είτε για βιολογικούς είτε για άλλους συγκυριακούς λόγους (π.χ. επάγγελμα) μπορεί να μεταδώσει έναν ιό πολύ εύκολα, σε πολύ κόσμο. Αυτό συμβαίνει, κυρίως, σε κοινωνικά σύνολα (Ρομά, πρόσφυγες κ.ά.), όπου ο συγχρωτισμός και οι ελλιπείς συνθήκες υγιεινής είναι ο κανόνας. Για το λόγο αυτό, άλλωστε, τα κρού-

σματα σε τέτοια σημεία καταγράφονται ξεχωριστά σε σχέση με το γενικό πληθυσμό, για λόγους στατιστικής. Δεν είναι τυχαίο ότι από τις 24 Μαρτίου, ο **Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας** έχει εκδώσει σαφείς οδηγίες για τις δομές φιλοξενίας και τους καταυλισμούς. Αυτή τη στιγμή υπάρχει έντονη ανησυχία αλλά και επιφυλακή των υπηρεσιών για περιοχές στην Αλεξάνδρεια Ημαθίας, το Δρόσερό Κοζάνης, τη Λάρισα.

Η οικονομία του μεροκάματου

Επισημαίνεται ότι στους καταυλισμούς των Ρομά οι οικονομικές επιπτώσεις είναι άμεσες, λόγω του οικονομικού μοντέλου πάνω στο οποίο στηρίζονται εδώ και δεκαετίες, οι κοινωνικές αυτές ομάδες. Το καθημερινό μεροκάματο σε δουλειές οι οποίες, λόγω των περιοριστικών μέτρων, τώρα δεν υφίστανται, αποτελούσε το μοναδικό έσοδο για ολόκληρες οικογένειες. Είναι εργασίες αδήλωτες, και έτσι οι «απασχολούμενοι»

δεν δικαιούνται να ενταχθούν σε μέτρα ενίσχυσης. Και αυτού του είδους οι εργασίες (επαιτεία, παρεμπόριο σε λαϊκές και σημεία συγκέντρωσης ταξιδιών, συλλογή απορριμμάτων, μεταφορά παλαιών οικιακών συσκευών κ.λπ.) γίνονται, για δεκαετίες τώρα, με την ανοχή, αν όχι την κάλυψη, της Πολιτείας, γι' αυτό και οι εκπρόσωποι των ατόμων που ζουν σε καταυλι-

σμούς Ρομά, ευλόγως, ζητούν κάποια οικονομική ενίσχυση.

Αισιοδοξία στον Εχίνο

Αντίθετα, αισιόδοξο μήνυμα εκπέμπουν αυτή την εβδομάδα, Ξάνθη και Πέλλα, καθώς Εχίνος και Φούστανη βγαίνουν από το καθεστώς της καραντίνας, στο οποίο είχαν μπει λόγω κορωνοϊού. Ο Εχίνος ήταν σε καραντίνα από την 25η Μαρτίου, μετά το θάνατο ηλικιωμένου στο Γενικό **Νοσοκομείο** της Ξάνθης. Η περιοχή, στο Δήμο Μύκης, θεωρήθηκε υψηλού επιδημιολογικού κινδύνου και τέθηκε σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης, πολιτικής προστασίας και γεωγραφικού περιορισμού, με τους κατοίκους να καλούνται να μείνουν στα σπίτια τους και κανείς να μην μπει ούτε να μπει ούτε να βγει από το χωριό.

Αρχικά, η καραντίνα ήταν για δύο εβδομάδες, αλλά, στη συνέχεια, παρατάθηκε. Η Φούστανη στην Πέλλα, μπήκε σε καραντίνα την 1η Απριλίου, λόγω επιδημιολογικού φορτίου. Το καθεστώς αυτό είχε ισχύ για 14 ημέρες και ολοκληρώθηκε, αντίστοιχα, αυτή την εβδομάδα.